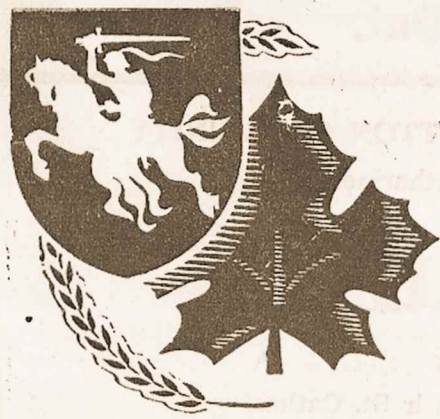

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 17(683) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. BALANDŽIO-APRIL 20 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Politinių įvykių savaitė

DIDELIS PAVOJUS LIETUVIŲ TAUTAI

Pasiruošimai viršūnių konferencijai. — Maskva steigia savo bazes Afrikoje ir Amerikoje. — Lietuvos jaunimui okupas varžo mokslą. — Prasidėjo Indijos derybos su Kinijos komunistais dėl sienų. — Vėlykinė Popiežiaus kalba.

Juo toliau, juo tarptautiniai eikalai vis klumpsta į painia vas. Ypač, kad Vakarų valstybės neturi aiškaus ir tvirto nuostatymo ir, spaudžiamos, traukiasi.

Tuo tarpu

RUSIJOS IMPERIALIZMAS DAROSI VIS GRĖSMINGESNIS

Iš vienos pusės jis eina mažų tautų naikinimo keliu, iš kitos jis kuria bazes, iš kurių grėsė auga labai aiškiai.

Kalbant apie pirmąją kryptį.

REIKIA LABAI SUSIRŪPINTI LIETUVIAMS,

nes Rusijos imperializmas yra pasiruošęs sunaikinti Pabaltijo tautas (žiūr. vedamąjį 2-me puslapį). Iš kitos — Rusijos imperializmas nukeldami savo gyventojų dėmesį ir užgrobi naujas bazes. Štai vos gimusios Afrikos valstybės, Gvinėjos, sostinėje, Kanakroje, komunis

STEIGIA VISAI AFRIKAI EKSPANSIJOS BAZĘ:

stato didžiulę radio stotį ir didžiulę spaustuvę, iš kur eis propaganda į visą Afriką. Gvinėja jau padarė Maskvai patarnavimą — pirmoji pripažino rytinės Vokietijos marionetinę valdžią, kas pasitarnauja Chruščiovo sumanymui su rytine Vokietija sudaryti separatinę „taikos sutartį“. O Kuboje kuria bazę prieš Ameriką.

Iš to aišku, kad iš viršūnių konferencijos nieko gera negalima laukti. Bet pasiruošimai tai konferencijai vyksta. Štai į Vašingtoną buvo suvažiavę Vakarų užsienių reikalų ministrai, nieko apčiuopiamo nesukūrė, o dabar Kanadoje ir JAV lankosi Prancūzijos prezidentas de Gaulle. Tai vis viršūnių konferencijai ruošia. Bet...

JUO VAKARAI NUOLAI DESNI, JUO MASKVA AGRESYVESNĖ.

juo komunistai akiplėšiškesni. Jau Indija išprievartauta. Nors Nehru anksčiau buvo paskelbęs, kad su Kinijos komunistais tikrai tada kalbės dėl sienų, kurias kinai peržengė, kai jie sugriš ir senas pozicijas, o dabar derybos jau prasidėjo,

STAIGA ARGENTINOJE MIRĖ GEN. T. DAUKANTAS

Niūriai pučiant Argentinos rudens vėjui, balandžio 10 dieną visą lietuvių koloniją sukrėtė žinia, kad staiga mirė gen. Teodoras Daukantas. Tą dieną jis atstovavo lietuvių kroatų nepriklausomybės šventės minėjime. Kadangi jis nuolat veikė 14 Pavergtų Europos tautų sąjungoje, tai ir tą dieną jis dalyvavo kroatų šventėje. Li gos slėgiamas ir mirties seka mas, išskubėjo iš lietuvių parapijos, kur jis turėjo Tėvų Marionų globą, į kroatų šventę.

Ten gen. T. Daukantas užlipa scenon ir kalba su nepaprastu užsidegimu. Baigdamas kalbą, pasisuka ir scenoj papuošė kroatų tautos didvyrio, pernai mirusio, Dr. A. Pavelič portretą, prieš kurį prisiekia

nors... kinai pakartotinai įvykdė agresijos žygių.

NEHRU KALBASI SU ČU-EN-LAI

Birmos sostinėje, nors opozicija, laikydamasi ankstyvesnio jo Nehru pareiškimo, protestuoja demonstracijomis. Delhi demonstravo minios prieš derybas.

POPIEŽIAUS PASTANGOS Vėlykų proga kalbėti ir žmonija taikos, žmogaus teisių ir žmoniškumo prasme nesusilaukia realaus atsiliepimo jo idėjų prasme, nes žmonija rieda trečiąjį pasaulinį karą, kuris gali būti nepalyginamai žiauresnis ir kruvinesnis negu praėjęs.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

praneša, kad Lietuvos okupantas susirūpinęs užkirsti Lietuvos jaunimui kelius į mokslus. Oficialiai skelbiama, kad norint įstoti į augštąją mokyklą, pirma reikia atlikti „darbo stažą“, kuris oficialiomis žiniomis turi būti dviejų metų, o ne oficialiomis — trejų, kad per tą laiką baigusieji vidurinį mokyklą visi nutoltų nuo mokslo, arba būtų nepriimti. Girdi, lietuviai negali mokslu viršyti rusų jaunimo. Taigi: Tegul bus na Lietuva ir tamsi ir juoda...

KANADA TURI SAVO RŪPESČIŲ

Kilo triukšmas, kai min. Čiorčilis pažadėjo Rusijai paroduoti uranumą. Ir dėl biudžeto yra didelių ginčų, nors jis jau priimtas. Iš kitos pusės, Kanada susirūpinusi jaunimo prieaugliu, apie 100 tūkstančių, kuriam reiks darbo. Nemažą susirūpinimą sukėlė Japonijos dumpingų tekstilės gaminių importas, kuris ketra Kanados tekstilės gamyba.

Kanada yra susirūpinusi paleisti Žemės satelitą, bet šis „malonumas“ — pasakiškai brangus...

— Amerika paleido 11-tą satelitą. Jis nuėjo gerai, bet skirtingai nusileisti Žemės dalis neatšiskyrė.

— Herteris lankosi Pietų Korėjoje, kur susitiks su S. Rhe. — Nepalo karalius lankosi Japonijoje, o po to — JAV.

— Vakarai nesutaria dėl laikysenos viršūnių konferencijoje: anglai siūlo švelnumą, vokiečiai vyriškumą.

TAUTŲ FESTIVALIS MONTREALYJE

Neokanadiečių organizacija, esanti prie katalikų mokyklų komisijos, šiemet, kaip ir kasmet, balandžio 22 dieną, šeštadienį, 8 val. vakaro Pomeru ruošia etninių grupių festivalį Montrealyje pasirodymą - muziką, šokių ir kt. Pasirodys: lietuviai, vengrai, kaimynai, rumunai, andaluziečiai, slovakai, portugalai, žydai, lenkai, katalaniečiai, ukrainiečiai, bretonai, vokiečiai, rusai, Kanados prancūzai, skotai, kroatų ir bulgarai-makedoniečiai.

Daugumas tautų pasirodys savo tautiniais šokiais, bet bus ir chorų. Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimo biletas tikrai 25 centai.

Lietuvių tautinių šokių grupę, vadovaujama J. Piečiūčio, pašoks Čigonėlių, Vedarų, Lenkių, Čiugėlių ir Jonkelių. Atsilankykite į festivalį ir karštai plodami paremkite savo tautinę šokių grupę.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Į NL Mašinų Fondo vajų, paskelbus spaustuvės pertvarkymo planą, tuojau atsiliepė tautiečiai, — vieni skirdami pagal planą po 20 dolerių, kiti gi, tur būt spėdami, kad ne visi akcininkai — šėrininkai atsilieps, iškart paskyrė po didesnę sumą. Be A. Norkeliūno, J. Lukoševičiaus, Luko, kurie paskyrė po 50 dolerių, dabar atsiliepė še savosios spaudos organizatoriai ir rėmėjai:

Dr. Julius Sakalauskas,
Surrey Centre, B. C. \$ 20.00
Dr. J. Sakalauskas rašo: „Siunčiu 20 dol., t. y. sumą dviem akcijoms. Tikimasi, kad visi nariai greitai atsilieps, ir jūs nugalėsite finansinius sunkumus. Žinau, kad išviliojote yra nelengvas darbas dirbti lietuviškoje spaudoje. Tautiečiai, gaila, kaip kurie perlabai sumaterialėjo. Bet gal susiprass, koks yra svarbus dalykas lietuviškoji spauda čia, išviliojote, ir parems NL Mašinų Fondo vajų, kuriam aš linkiu sėkmės ir tautiečius kviečiu prisidėti“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Dr. P. Tunkūnas,
Chicago, Ill., USA \$ 20.00
Dr. P. Tunkūnas, jau turėdamas NL šėrų, NL Mašinų Fondo vajų paremia pagal NL Spaudos Bendrovės planą ir tikisi, kad visi kiti šėrininkai jautriai atsilieps į NL prašymą, ir į rudenį „Nepriklausoma Lietuva“ jau galės pasirodyti visai kitos išvaizdos. „Linkiu, — rašo Dr. P. Tunkūnas, — kad mes, amerikoniai, nuo širdžiau paremtume mūsų kovos tikslų vėliavą — „Nepriklausomą Lietuvą“.

Naujienos iš pasaulio sostinės

VLIKO PIRMININKAS LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Lietuvos atstovo Vašingtone, J. Kajecko lydimas, Vliko pirmininkas, Dr. A. Trimaškas lankėsi balandžio 13 d. V. Departamente Vašingtone ir įteikė ta proga atitinkamą memorandumą.

Per pasikalbėjimą su augštesniu Valst. D-to pareigūnais buvo plačiai paliesta dabartinė padėtis pavergtjoje Lietuvoje, komunistinės propagandos suintensyvėjimas, priešreliginės akcijos padidėjimas, rusifikacija ir skurdi ūkinė būklė. Buvo taip pat pasikeista nuomonėmis apie naują Sovietų politinį manevrą kvieisti laisvuosius lietuvius atvykti šią vasarą į Vilnių neva savųjų pamatyti. Iš tikrųjų, ten Maskva koncentruoja Lietuvos anekšijos sukakties minėjimą ir norėtų svečius iš laisvojo pasaulio, jei tokių būtų, panaudoti propagandos reikalamis — minėjimui išpopuliarinti. Kvietimas atvykti yra todėl grynai politinis Maskvos žygis. Su kvietimu susijęs, beabejo, neleistinas Sovietų reikalavimas, kad prašantieji vizos Lietuvon, jei jie yra buvę Lietuvos piliečiai, atsisakytų Sovietų pilietybės, kurios jie niekad nėra turėję. Tuo pat reikalavimu Sovietai verčia kandidatus kelionei į Lietuvą pasiegti priešingai JAV galiojančiai užsienio politikai, kurie nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąją. Valst. D-tas pažadėjo šį reikalą nuodugniai ištyrti ir padaryti reikiamą išvadą. Ta proga V. D-to žmonės pakartojo, kad JAV nėra pakeitę savo principinio nusistatymo — nepripažinti dabartinio status quo.

Savo įteiktu memorandumu VLIKas prašo kelti Lietuvos ašvės bylą Paryžiaus konferencijoje.

Ar pavergtųjų kausimas bus formaliai Paryžiaus konferencijoje keliamas, iš pasikalbėjimo nepaaiškėjo. Buvo tačiau leista suprasti, kad toji problema gali savaime kilti diskusijų metu. Tuo atveju JAV laiky

sis savo tradicinio nusistatymo remti pavergtųjų laisvės bylą.

Kaip tenka iš kitų šaltinių patirti, JAV siūlė pavergtųjų klausimą kelti Paryžiuje, tačiau prancūzai tam pasipriešino. Klausimas tuo būdu likęs atidėtas. Eltos Informacija.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS IŠ PAVERGTO LIETUVOS Į ČIKAGĄ

Balandžio 11 d. į Čikagą atskrido Ona Prunskienė, 73 metų amžiaus dienraščio Draugo red. kun. Juozo Prunskio motina. Ji iš Lietuvos į Maskvą išvyko balandžio 2 d., o iš ten pajudėjo balandžio 9 d. Skridusi per Suomiją ir Vakarų Vokietiją.

Aerodrome ją sutiko jos sūnūs, dukterys, jų šeimos nariai bei kiti artimieji. Taip pat buvo nemaža spaudos atstovų, fotografų ir filmuotojų. Įdomu pažymėti, kad jie visi prieš tai turėjo priimti skiepų, nes atvykusioji Amerikoje dar nebuvo perėjusi per sveikatos tikrinimo įstaigą.

Čikagoje taip pat gyvena kitas jos sūnus Jonas ir dvi dukterys — dr. Ona Garūnienė ir Anelė Prunskytė. Sūnus dr. Vladas Prunskis mirė čia praėjusių metų rudenį.

Ona Prunskienė yra išbuvusi 6 metus Sibire, kur buvo išvežta 1941 m. birželio mėn. Ten buvo išvežtas ir jos vyras bei vyro brolis — kun. Petras Prunskis, kurie mirė 1941 m. Iš visų ji tik viena pakėlė visus vergų stovyklų žiaurumus ir grįžo į Lietuvą.

visi lietuviai mokytojai, ypatin gai tie, kurie ir dabar dirba pedagoginį darbą mūsų lietuviškose kolonijose. Kviečiami taip pat visi lietuviai kultūrininkai ir mokinių tėvai.

Vykstantieji į Mokytojų suvažiavimą ir norintieji būti rūpinti butu, prašomi kreiptis į mok. Bronę Lukoševičienę: 507 Gerald St., LaSalle, P. Q., telef. DO 6-0343. Platesnė informacija tilps sekančią savaitę.

KLB Kultūros Fondo V-ba.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.Ominic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00	Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00	Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Lietuviai, SOS!

Atrodo, nedaug kas bus pa-
stebėjęs Eltos žinią, kad įvai-
riose Lietuvos vietose yra
įsteigti biurai, kurie verbuoja
lietuvius išsikelti iš Lietuvos
ir persikelti į kitus Rusijos ar
ba jos okupuotus kraštus, pas-
kitas rusų pavergtas tautas —
uzbekus, buriatus, ir kitus oku-
puotus, kaip ir Pabaltijo tau-
tos, ir ten įsikurti pastoviai gy-
venti. O tas verbavimas, kaip
žinome, yra prievartavimas.

Įkandin šiai, — iš tikrųjų
aliarmuojančiai žinia, — at-
skubėjo nauja, mažiau aliar-
muojanti žinia, kad Lietuvos
okupantas pradejo kitą Lie-
tuvos pavergimo ir sunaikini-
mo būdą. Šių 1960 metų vasa-
rio 4 dienos laikraštįje „Za-
rodinu“ buvo įdėta pirmojo
komunistų partijos sekreto-
riaus Lietuvoje, Sniečkaus, ka-
ba, pasakyta Pabaltijo karo
apygardos komunistų partijos
konferencijoje. Sniečkus kalbė-
jo apie Lietuvos kolonizavimą
rusais. Sniečkus pasakė, kad
„paskutiniiais metais į Lietuvos
respubliką atvyko didelis skai-
čius rusų atsargos karininkų.
Tie visi karininkai įkurdinti
įvairiose pramonės šakose,
transporte, statybose ir žemės
ūkįje“. Ir kad laukiami nauji
rusų transportai. Jie tiek dide-
li, kad net s teigtas specialus
aprupinimo butais jiems komi-
tetas.

Sugretinkite šituos du fak-
tus: 1. Iš Lietuvos išvežami
žmonės ir kitas sritis apgyven-
dinti ir ten įkurdinti. 2. Į Lie-
tuvą vežami apgyvendinti ir
įkurdinti rusai. Tat, yra vi-
sas rusiškojo okupanto planas
sunaikinti lietuvių tautą, ją
surusinti ir sutirpdyti rusų
masėje.

Maskvinis okupantas pama-
tė, kad nei darbininkai, nei
kolchozininkai, kurių privežė
Lietuvon, lietuvių tautos
žmonių, kaip augštesnės kul-
tūros žmonių, negali paveikti;
atvirkščiai — patys, susiliesda-
mi su lietuviiais, pasiduoda šių
jų kultūrinei įtakai, — tat, su
galvojio: reikia atvežti daugiau
pralavintų žmonių, kurie, ga-
limas dalykas, darys lietuviu-
ms įtakos... O kadangi ir tuo
pasitikėti negalima, nes mask-
vinis okupantas žino, kad jo i-
karininkas yra tikras primity-
vas, kuris lietuviu nepaveiks,
— tai lygiagreta Lietuvos ko-
lonizavimo rusais, reikia lietu-
vius išvežti iš Lietuvos.

Šias žinias rašančiam
prisiminė faktas, kurį rei-
kia pasakyti, — kaip tiksliai da-
bar, kai aiškėja ši okupanto
baisi užmačia, — visiems lietu-
viams.

Sovietų atstovybėje Kaune,
vieną iš paskutiniųjų spaudos
priėmimų, Rusijos atstovas
Pozdniakovas, iššauktas „Tri-
mito“ (redaktoriaus Jono Kal-
nėno (kuris už tai atmokėjo sa-
vo gyvybe Sibiro katorgoje),
— susijaudinęs taip pasakė:
„Mes, bolševikai, tokios klai-
dos, kokią padarė caras, nepa-
darysime. Mes mažas tautas
išbarstysime po visą plačią Ru-
siją, kad jūs nei kaulų savo ne-
surinksite“...

Rašantysis taip pat prisime

na pasikalbėjimą su Japonijos
konsulu, kuris jam atvirai pa-
sipasakojo, kaip milijonas japo-
nų, gyvenusių Tolimųjų Rytų
jūrų pakrantėse, vieną dieną
dingo, ir Japonijos valdžia jų
daugiau niekur nerado ir nesu-
žinojo, kur jie dingę.

Pasikalbėjimą su Pozdniako-
vu girdėjo daugelis Lietuvos
laikraštininkų, o jų tarpe ir Pa-
leckis.

Dabar matome, kad Maskva
tą ir vykdo.

Si baisi užmačia yra vykdo-
ma pagal Rusijos planus. Štai
Maskvos „Pravda“ šių metų
kovo 4 dienos laidoje, aprašy-
dama „Lietuvos Kompartijos
suvaižiavimą“, Nr. 64 (15188),
rašo, kad visa tai daroma „Pil-
dant XX ir XXI partijos suva-
žiavimo nurodymus ir po to se-
kusioms Sovietų Sąjungos Ko-
munistų Partijos Centro Ko-
miteto nutarimus“.

Tame gi suvažiavime direk-
tyvas atėičiai davė Maskvos
pastatyti Lietuvai kolonizuoti
komisarai Šarkov, Niunka, A.
Sniečkus, J. Moniusis ir kt.
Taigi: viskas, kas daroma Lie-
tuvėje, daroma Maskvos, Ru-
sijos. Šarkov gi yra Rusijos
generalgubernatorius Lietuvo-
je Tat, Rusijos tikslas yra pa-
daryti, kad prie Baltijos jūros
neliktų dar dabar esančių tau-
tų, ir Maskva dabar tą lietu-
vių naikinimo planą jau vyk-
do atsidėjusi, pagal tą planą,
apie kurį Kaune kalbėjo Sovie-
tų atstovas Pozdniakovas.

Tautiečiai, SOS! Neabejoti-
na, kad Maskva sugalvojo
baigti su lietuvių tauta. Žino-
ma, tas pat ir su kitomis Pabal-
tijo tautomis — latviais ir es-
tais. Su jais rusai jau geru treč-
daliu „yra apsidirbę“. Tą paro-
do rusų statistikos duomenys.
Lietuva ligšiol buvo mažiau
kolonizacijos paliesta. Bet ir
jai atėjo „savo cilė“. Eilė —
Lietuvos kolonizavimo, eilė lie-
tuvių tautos sunaikinimo! Kai
nesiseka vienu būdu naikinti,
priešas sugalvoja kitą būdą.
Žiauresni!

Atėina, kaip matyt, nepa-
rasto sunkumo Lietuvai ir lie-
tuvių tautai dienos. Baisios die-
nos. Lietuvoje likusieji, žino-
ma, bejėgiai bus kovoti su bai-
siu okupacijos likimu. Lieka
me mes, esantieji už Lietuvos
ribų.

**Tautiečiai, mūsų pareiga pa-
sipriešinti lietuvių tautos nai-
kinimui. Kelkime protestą! Pa-
judinkime savo organizacijas.
Rašykime protesto laiškus,
skelbkime rezoliucijas. Rašyki-
me JAV prezidentui, Kanados
vyriausybei. Visi ir visur pro-
testuokime: Amerikoje, Euro-
poj, Australijoje — kur tiktai
yra bent vienas lietuvis. Nety-
lėkime! Tyla — tai mirtis. Pa-
sipriešinkime visomis jėgomis!**
J. Kardelis.

● Dr. J. Puzinas ieško J. To-
toraičio „Sūduvos Suvalkijos
istorija“ (1938) ir „Lietuvos
apgyventos vietos 1925 m.“.
Jei kas galėtų veikalus perleis-
ti, malonėkite pranešti adresu:
Dr. J. Puzinas, 1311 S. Wyo-
ming Ave, Philadelphia 40, Pa.

150 VENGŲ, CARYL CHE-
SSMAN IR URUGVAJUS.

Rašo: Albinas Gumbaragis

Daugelyje valstybių dar vei-
kia mirties bausmės įstatymai.
Vienose jais baudžiami didieji
krašto ir liaudies prašikaltė-
liai bei kriminalistai, kitose
vertikališkai — liaudies prasi-
kaltėliai vykdo mirties bausmę
tiems, kurie pacifistiškai ir sa-
varankiškai nori gyventi lais-
vai.

Tas neseniai įvyko Vengri-
joje, kur 150 moksleivių buvo
nubausti mirties bausme už
tai, kad nenorėjo taip galvoti,
kaip buvo verčiami galvoti.

Kadangi dauguma iš jų turė-
jo vos 16—17 metų amžiaus,
o „sušvelnintam“ komunistų
teisų kodeksui buvo „už-
drausta“ žudyti jaunuoliai, ne-
sulaukę 18 metų amžiaus, jie
turėjo laukti po metus ir dve-
jus, kol sulauks 18 metų ir ta-
da sušaudyti.

Ir kol jie turėjo laukti Buda-
pešto karcerių rūsiuose 18 me-
tų amžiaus — mirties amžiaus,
— daugumoje laisvojo pasau-
lio kraštu, nelyg apakę ir ap-
kurę, nematė nei girdėjo šių
150 jaunuolių desperacijos ir
raudų. Nickas nesuruošė pro-
testo demonstracijų, nei nutin-
gų; nebuvo peticijų, nei milio-
ninių miestų gatvėse ir aveni-
dose mažausios protestuojan-
tis plakatas iškljuotas; nickas
nepareikšė nei trumpiausio už-
uojautos žodžio dėl tokio tra-
giško 150 jaunuolių likimo.

Jaunuoliai nebuvo nei laudies
prasikaltėliai, nei kriminalis-
tai. Bet juos nubaudė mirtimi
liaudies kriminalistai už tai,
kad jie mokėjo jausti ir moki-
jo galvoti apie laisvę, žmogaus
teises ir tėvynės laisvę.

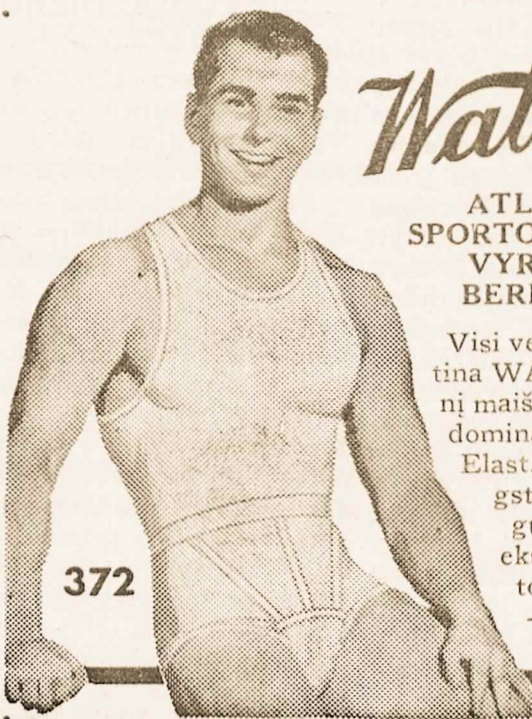
Jie turėjo laukti net po dve-
jus metus, kad sulaukus 18
metų amžiaus. Jie turėjo lauk-
ti 18 metų amžiaus, ne vien
fiziškai, bet ir moraliai kanki-
nami, kad po to liktų sušaudyti.
Ir dauguma jų sulaukė... Ir
visi jie buvo sušaudyti.

Lakoniškos, trumpos, nepil-
nos laisvojo pasaulio didžio-
siuose spaudos organuose pasi-
rodė kronikos: „Sušaudyta 150
moksleivių Vengrijoje“. Jaudi-
nančių ir skaudžių titulu buvo
atžymėta jų mirtis spaudoje ir
tuo nelyg uždetas užrašas ant
šių laisvės herojų kapo.

Ir štai antra mirties baus-
mė.

Žmogvagis, seksualinis prasi-
kaltėlis, teroristas ir Los An-
geles pabaissa Caryl Ches-
sman, nubaudžiamas mirti du
jų kameroje, bet išteisinga pir-
mu kart ir mirtis atidedama.
Parašo kalėjime knygą ir jų iš-
pardavimo pajamomis išsitei-
sina antrą kartą.

Kadangi tas vyksta JAV, ne-
svarbu, kad ir brutališku pra-
sikaltėliu bebūtų, greit subruz-
da visame pasaulyje komunis-
tai jį ginti ir smerkti JAV už
mirties bausmės įstatymus.
Chessmanui vėl atidedama mir-
tis. Komunistų akcija sustiprė-
ja, radusi stambią paramą jo
apgynimui. Viso pasaulio spau-
doje, ypatingai kur daugiau
siai randasi komunistų, jis vis
atkakliau ginamas ir vis ašt-
riau smerkiama JAV. Ir Ches-
smanui jau 8 kartai atidėta

Watson's

**ATLETISKOS
SPORTO KELNAITĖS
VYRAMS IR
BERNIUKAMS**

Visi veiklūs vyrai įver-
tina WATSON'S atletiš-
kų maišelį ir trejopą ap-
dominalinį prilaikymą.
Elast. juosm-neprily-
gstamas vyrų pato-
gumas. Patvarios,
ekspertiškai pasiū-
tos, lengv. skalb-
nereikia laidyti.
Maršk. prider.

St. CATHARINES, Ont.

ŠI ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 23 D., MERRITTON COMMUNITY

Centre Hall, Merritton (prie St. Catharines).

šokių vakaras

Programoje: Muzikos — dainos — Šokių Konkursas

Dalyvauja Toronto, Hamiltono, Niagara Falls ir St. Cathari-
nes jaunieji meno talentai.

Balsuoja visi vakaro dalyviai talentų įvertinime ir premijų
paskyrimu.

Jonės Kvietytės išraiškos šokiai.

Spalvoto filmo darymas apimant visus vakaro dalyvius.

Pilnas bufetas 6 v. v.

Varžybų pradžia 7 v. v.

Šokiams gros geras orkestras — Turtinga loterija.

Įėjimas \$1.00, moksleiviams nemokamai.

JŪSŲ VISŲ ŠIRDINGAI LAUKIA NIAGAROS PUSIASALIO JAUNIMAS
SAVO METINIAME PARENGIME.

LINKSMAS ŠOKIŲ VAKARAS

Po ilgos gavėnios ir šaltos
žiemos kiekvienas nori turėti
linksmesnę valandėlę: smagiai
pašokti ir padainuoti. Niaga-
ros pusiasalio meno mėgėjai
kaip tik ir suruošė tokį vaka-
rą, kur visi galėtų sutilpti ir
pilnai pasilinksinti. Salė di-
delė, orkestras geras, progra-

ma neilga ir graži. Tai ko kiek-
vienas ieško ir pageidauja.

Ši jauki programa įvyksta
Merritton Community Centre
Hall, Merritton, St. Catharines
priemiestyje. Vaziuojant St.
Catharinę Queenston gatve, ra-
site užrašą Merritton - Thoro

ld, už mylios prieš pat Merri-
tton pasukite į kairę ir tuojuo
pamatysite salę.

Tad iki pasimatymo šaunia-
me jaunimo vakare. **Rengėjai.**

Vakaras — ši šeštadienį, ba-
landžio 23 d. Plačiau žiūrėkite
skelbime. **Kor.**

Gyvenimiški reikalai

RAŠO VACLOVAS H. ŽIZYS

8.

Iki šiol gautais atsilie-
pimais remiantis, atrodo, dau-
guma jūsų pageidaujate plates-
nių informacijų apie įvairius
gyvybių draudimo planus.
Keista. Nes mes visi dažnai
vengiame diskutuoti gyvybės
draudimus, bijodami, jog jie
gali brangiai kaštuoti. Ir jei
jūs esate tokie, kaip aš pats ir
dauguma mano draugų, jūs ir
gi randate daug kitokių „pro-
gų“ pinigų sunaudojimui.

Bet kai pagalvojame, jog tik
už 9 dol. mėnesiui 35 m. am-
žiaus žmogus gali apdrausti
savo 12,500 dol. namo pasko-
lą (mortgage) ir išgyvenęs
draudos laiką dar atsiimti di-
desnę dalį įmokėtų pinigų, tai
nėra taip jau blogas daiktas. Ir
tai nėra pats blogiausias bū-
das prisiversti sutaupyti vieną
kitą centą.

Taigi, aš manau, gyvybės
draudimas šiandien vaidina
gan svarbią rolę šeimos ryto-
jaus užtikrinime ir kartu daž-
nai sudaro gerą progą pasto-
viam investavimui mažų sumų.
Vienintelė blogybė šitame
gražiam sapne, jog beveik vi-
sad mums reikia tiek daug to
draudimo, kad net plaukai ima
šliaužti vien tik apie tai pagal-
vojus.

Bet ir čia nevisados mes esa-
me teisūs.

Pavyzdžiui, įsivaizduokite
draudimo atstovą, primenantį
jums, jog jūsų vaikai yra dar
maži ir mažiausiajam dar tik
5 metai.

Tą ir jūs patys žinote, bet
vistiek gan nemalonu, kai kas
nors primena, ir dar pastebi,
jog jei jūs mirtumėte peranks-
ti, žmonai reiktų nemažos pi-
nigų sumos vaikų užaugini-
mui.

Daleiskime, jūs sutinkate,
jog žmonai reiktų mažausiai

sitarnavimą bet visai pamiršo,
kad nė viena vastybė gali kiš-
tis į antros valstybės vidaus
interesus, nei taip toliau, į jos
tribunolų nusprendimų rezul-
tatus įveliant net krašto Už-
sienių Reikalų Departamentą
į civilius vidaus reikalus.

Šiuo atveju labai svarbu pa-
tikslinti, nepažeidinant vieno
ir suteikiant garbę kitiems.

Urugvajus niekad nėra mė-
ginęs keistis ir JAV krašto vi-
daus reikštis ir be Chessmano
mirties Vyriausia Krašto Ta-
ryba (susidedanti iš 9 asme-
nų, kuri respubliką tvarko vie-
toj prezidento) buvo pranešu-
Nukelta į 7-tą psl.

200 dolerių mėnesiui dar ke-
liai 15-kai metų.

Aš nematau, kad tokia su-
ma būtų nepamankama. Tikrumo
je, mes galvojame gyvybės
draudimu pakeisti savo pasto-
vį parnešamą algą. (O vis-
tik — malonus jausmas žinoti,
jog žmona ir vaikai ir toliau
gaus tą algą iš mūsų nors mes
jau daugiau nebedirbame —
esame po velėną. ir tt.).

Laikina, nežiūrint ar 200
dolerių užtenka ar ne, padau-
ginę juos iš 12 mėnesių, o vė-
liau iš 15 kos metų, gauname
net 36,000 dol. sumą.

36,000 dolerių! Vien tik už
tikrinimui, kad šeima turėtų
tą porą šimtų mėnesiui?

Užtenka tik apie tai pagal-
voti ir žmogus ko gero keletą
naktų nemiegosi sukdamas sau
galvą: „Iš kur gauti pinigų to
kiam draudimui?“

Tikrumoje, daug kam bus
naujiena, jog ir šitoks draudi-
mas dažnam yra gan lengvai
prieinamas.

Viskas pareina nuo to, kiek
uždavinį mes statome draudi-
mui ir kokio amžiaus mes pa-
tys esame.

Tad žvilgtelėkime į 30 ties-
metų amžiaus žmogų, kuris no-
rėtų panašaus draudimo.

Pagal draudimo lentelę, jei
jūs esate 30 m. amžiaus ir ge-
ros sveikatos, jūs galite užtik-
rinti savo šeimai tuos 200 do-
lerius mėnesiui ir 15-kai metų
atidedamas tik 9 dolerius į me-
nesį.

Kitas tos pat rūšies planas
kainos apie 14 dolerių. Ir pats
įdomiausias iš jų pašoks net iki
20 dol. mėnesiui.

Taigi, čia turime net 3 pla-
nus, iš kurių brangesnysis,
aišku, ir daugiau naudos at-
neš.

Būtų galima tuos planus
net plačiau apibūdinti, tačiau
užteks manau pastebėti, jog
jie yra gan analogiški anks-
čiau peržvelgtiems namų pa-
skolų draudimams. (Žiūr. „N.
L.“ Nr. 14).

Kiekvieno atveju, jei mes
tikrai neturime „atliekamo“ pi-
nigo, galime sava paguosti
bent mintimi, jog mūsų 30 m.
amžiaus bičiulis, atidedamas
tik 2 dol. savaitė, gali užsitik-
rinti jog jo mirties atveju, žmo-
na gautų po 200 dol. į mėnesį
iki jo mažiausiajam suėity 20
metų.

Prisiminkite šį atvejį kai se-
kantį kartą diskutuosite savo
problemas su gyvybės draudi-
mo atstovu.

Tikiuos, jog buvau kuo nors
naudingas.

Sunkieji Lietuvos atsikūrimo laikai

IR MYKOLO SLEŽEVIČIAUS JUOSE VAIDMUO
RASO VYTAUTAS SIRVYDAS

12.

NE REIKALAS, BET AMBICIJOS SLEŽEVIČIŲ
NUSALINA.

Terros leidinyje Butėnas ir Mackevičius pasakoja, būk, antrajam kabinetui duobė iškašės noras eiti į taikos derybas su bolševikų Maskva, prieš kurią tuo metu Anglija ir Prancūzija visokiomis „intervencijomis“ kovojo. Idomu, kad von der Goltzas savo atsiminimuose („Meine Sendung“) sako, Sleževičiaus kabinetą pasiūlyti traukti privertusi — Antanta. Prof. Senn sako, šitokiam prie kaitui įrodymų nėra.

Tikroji priežastis buvo kita — kd ir pažangiečių vadų nepasitenkinimas, kad ne jie vyriausybę vairuoja.

Krikščionys demokratai save skaitė tautos dauguma, o pažangiečiai — inteligentinė griešinė. Jiems nepatiko, kad „socialistas“ Sleževičius kraštą tvarko ir ant stiprių kojų sta to. Į Kauną tuo metu iš Paryžiaus buvo grįžę Voldemaras, Yčas, Galvanauskas, didžiūda miesi, kad, būdami Lietuvių Delegacijos Taikos konferencijai nariais, tarptautinė plotme neblogini išvedė faktiną nepriklausomos Lietuvos valstybės pripažinimą. Jie degė noru stipriau pasireikšti ir Kaune prie valstybės vairo. Sleževičiui 1919 m. spalio 2 d. pasitraukus, kaip žinoma, ministerių pirmininku pasidarė Ernestas Galvanauskas, kuris pareigas ėjo iki 1920 m. birželio 20 d.

Savo atsiminimuose
Yčas pasakoja:

„Sleževičius sudarė sąlygas, draudusias Valstybės Tarybai posėdžius šaukti, klausimus svarstyti ir kabinetui rankas saistyti. Voldemaras ir aš, kaip Tarybos nariai, išeikėme Tarybos pirmininkui, St. Šilingui protestą prieš tokį Tarybos pasistūmimą į neveiklumą. Įrodinėjome, kad laikinųjų valstybės konstitucija Tarybai pavedė

tam tikras aiškas pareigas ir Taryba neturi teisės jų neiti ar save pirm Steigiamojo Seimo likviduoti. Šilingas buvo priverstas su mūsų protestu sutikti. Prezidiumo posėdį sušaukęs, jis pasiūlė nutarti šaukti Tarybos posėdį. Sleževičius pranešė atsistatydinąs, jei toks Tarybos posėdis įvyktų. Į protestą prezidiumas nekriepė dėmesio ir Sleževičius savo grąsą įvykdė. Prezidentas Smetona paprašė Galvanausko su daryti naują kabinetą.“

Laiške Šauliui (kurį prof. Sennas iš Šaulio archyvo cituoja) Sleževičius (1918 lapkr. 23 d.) rašė: „Iš Paryžiaus į Kauną grįžusi delegacija nusprendė, paimti vyriausybę į savo rankas. Prasidėjo intrigos, kurioms Smetona, kaip žinai, lengvai pasiduoda. Tokiu būdu, jie galiausiai ir privertė mano kabinetą atsistatydinti.“ Galvanauskas Sleževičiaus vieton atsisėdo spalio 7 d.

Sleževičius, matyt, tiek nuo širdžių ir visomis pajėgomis tais sunkiais laikais dirbo,

kad visai ne „diplomatines“ ligos buvo priverstas vykti į Vokietijos Bad Nauheim madyklės sveikatai pataisyti. Be abejo, jis buvo karčiai apsiūlyęs ir mūsų partijų vadų intrigomis, nes augščiau cituotame laiške draugui Šauliui pasakojo: „Netrukus grįšiu į Kauną, kur planuoju užsiimti vien advokatura“.

New Yorko kolegijos istorijos profesorius, S. W. Page, savo veikale „The Formation of the Baltic States“ (1959 m.), prisimines, kad per 11 mėnesių jaunoje Lietuvos valstybėje susidarė ir nudžiūvo net keturi ministerių kabinetai, sprendžia:

„Permainoms pagrindu buvo krikščionių demokratų ir

Užteršimas Niagaros upės alyva kiekvieną žiemą yra priežastimi daugelio laukinių ančių išnykimo. Jos skęsta, kada jų punksnos tampa alyva permerktos. Ontario vyzdžius negyvy ančių Ontario Vandens Komisijai, kurio žuvininkystės ir medžiotojų federacija pristatė parį pažadėjo ištirti visą reikalą ir uždrausti ateity pilti pramoninę alyvą į Niagaros upę. (CS).

valstiečių liaudininkų kova dėl galios (čia autorius atsiremia Ereto „La Lituanie“).

LIAUDININKAI STOVEJO UZ BAŽNYČIOS ATSKYRIMĄ NUO VALSTYBĖS IR ŽEMĖS REFORMĄ.

kuri išdalintų didžiulius dvarus — KD stovėjo prieš (rodos, ir jie stovėjo didžiulius dvarus išdalinti — V. S.) Sleževičiaus ketvirtas kabinetas buvo aptvarkęs Valstybės Tarybos santykius su kabinetu ir abu palenkė klusniau prisidėti tautos norams bei politinėms nuotakoms. Kabineto sąstatai gana gerai pavaizdavo visų lietuvių partijų, išskyrus bolševikus, kooperavimą.

Ministerių pirmininku ir užsienio reikalų ministru buvo Sleževičius — liaudininkas. Liaudininkas buvo ir finansų ministras Vileišis. Kitų keturiolika, 3 buvo tautininkai pažangiečiai, 2 krikščionys demokratai, 2 socialdemokratai ir keturi nepartiniai. Be to, Voronko atsoto vadovus, o Vigodskis žydus.

Kitais žodžiais, rodos,

nebuvo svarbaus reikalo tokių gražų partijų bendradarbiavimą antrame Sleževičiaus kabinete sugriauti.

Prof. Sennas šitaip apibūdina Sleževičiaus to sunkaus laiko tarpio darbus:

Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

Zaidynės New-Yorke

FASK-tas, pasiremdamas apygardų pirmenybių žiemos rato duomenimis ir vadovaudamas apygardų vadovu-siūlymais, galutinai nustatė klubų skaičių žaidynėms New-Yorke. Atskirose sporto šakose dalyvavo toks klubų skaičius: vyrų krepšinis — 7, jaunių krepšinis — 6, jaunučių — 3, moterų tinklinis — 5, vyrų stalo tenisas — 9, šachmatai — 6, moterų krepšinis — 5, mergaičių krepšinis — 2, vyrų tinklinis — 5, mergaičių tinklinis — 3, moterų stalo tenisas — 3.

Kanados Sporto Apygardą atstovaus šie klubai: vyrų krepšinis — Toronto Aušra ir Vytis, moterų krepšinis — Toronto Aušra, Vytis, Hamiltono Kovas, jaunių ir jaunučių klasesė tik Aušra, vyrų stalo tenise — Vytis, Rochesterio Sakalas ir Hamiltono Kovas, moterų — Sakalas, Aušra, šachmatuose — Vytis, Aušra.

Kadangi šiemet sukanke 10 metų nuo organizuotos ir centrizuotos sportinės veiklos Š. Amerikoje, per žaidynes New-Yorke įvyks iškilmingas tos sukakties minėjimas — akademija. Į šias iškilmes FASK-as kviečia visus buvusius bei esamus sporto darbuotojus ir sporto veteranus. Bendrai, baandžno 30 d. ir gegužės 1 d. New Yorkle bus didelės sporto iškilmės, sutrauksiančios apie 300 sportininkų.

NAUJAS SPORTAS

Jau išėjo iš spaudos Sporto Nr. 2. Jame rašo Br. Ketura kis, N. Čerekas, J. Jašinskas, V. Grybauskas, Pr. Mickevičius ir kt. Laikraštis daro la bair gerą įspūdį. Vyr. red. yra K. Čerkeliūnas. Sportą nemo kamai gauna visi FASK-e registruoti sportininkai, kitiems prenumerata 3 dol. Administracijos adresas: V. Švalbo nas, 19 Kiely Place, Brooklyn 8, N. Y.

J. BACIŪNAS GARBĖS
NARYS

FASK-tas savo posėdyje nu

tarė Juozą Bačiūną, didžiai me džiagiškai ir dvasiškai parė musį Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sporto Sąjungos darbus, pripažinti pirmuoju ŠALFASS garbės nariu.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Pasibaigė SS krepšinio pirmenybių pirmas ratas. Vyrų grupėje meisteriu tapo Maskvos GMCSK, prieš Tbilisio Dinamo, Rygos VEF ir Rygos ASK. Kauno Žalgiris, iš 12 komandų užėmė dešimtą vietą. Moterų grupėje nugalėjo Rygos TTT, prieš Leningradą ir Tartų. Kauno KPI, taip pat iš dviklos komandų užėmė aštuntą vietą. Po pirmenybių buvo sudaryta SS rinktinė. Į ją pateko J. Daktaraitė ir jaunė G. Lapšytė.

— Lietuvos rutulio stūmimo mesteris A. Varanauskas, už darose patalpose atsieik 17,78 m pasekė.

— Vilniškis „Sportas“ Nr. 30 davė ištraukas iš tremties sportinės veiklos, savaime aišku, imdamas neigiamas puses. Laikraštis cituoja Pr. Mickevičių, E. Šulaitį, Gasiūną. Anksčiau, tas pats laikraštis „puolė“ K. Baroną ir Br. Keturakį, išvadindamas juos Don Kichotais. Be abejo, laikraštis negali duoti gražios tremties sportinės veiklos, gražių mūsų atsieikimų, nes rusiškoji cenzūra to neleistų. Tačiau dėkui ir už tai, nes tėvynėje sužinoma, kad ir užjūryje mūsų jaunimas nesnaudžia, o dirba taip pat sportinėje dirvoje. Treptiniam siunčiamas Tėvynės Balsas, Lietuvoje negaunamas, tad ir reikia džiaugtis, kad geležinė uždanga jau pradeda pralaužti ir lietuviškasis sportas.

— Gegužės 6—7 d. d. Vilniuje įvyksta pirmosios stalo teniso rungtynės tarp amerikiečių ir lietuvių. Aštuon dabar yra la bair didelės susidomėjimas tuo susitikimu. Salėje siūloma pa Nukelta į 6-tą psl.

Lietuvos okupantas „turtina“ lietuvių kalbą

3.

KOMUNISTŲ PARTIJOS VEIKLA LIETUVIŲ
KALBOS LEKSIKONE.

Plačiausiai vartojami junginiai:

Tarybų Sąjungos Komunistų partija (TSKP), — partija, kuria bazuojasi dabartiniai Rusijos despotai: Lietuvos Komunistų partija (LKP) reikšmingesni Maskvos tarnų organizacija. (Atatinkamai šių organizacijų Centro Komitetas, Prezidiumas) — rinktiniai iš rinkinių.

Toliau: Lietuvos KP mies to komitetas, pirminė partinė organizacija, partinis biuras, partijos narys, partinis, partijos kandidatas, partorganas, partkabinetas, Visasąjunginė Lenino Komunistinė Sąjunga (LLKJS), Lietuvos Lenino Komunistinė Jaunimo Sąjunga (gal ir Lietuva turėjo savo Leningą?), komjaunimas, komjaunimo sekretorius, komjau nuolis, V. I. Lenino vardo pionierių organizacija, pionierių, pionierių stovykla, pionieriškas kaktaryšis (žinoma kaptalistinio pasaulio skautai „pasisavino“ iš Lenino jaunimo šią aprangos dalį). Kas čia dabar atsimins pirmenybę: skautai, ar Lenino pionieriai pradėjo dėvėti kaktaryšį, kaip reikšmingą aprangos dalį).

Toliau profsąjunga — profesinė sąjunga, turinti tiek bendrą su vakarietiška, kad ima nario mokėti, profsąjungos komitetas (profkomas, vietos komitetas (vietkomas), profsąjunginis aktyvas (savanoriai

sekti savo bendradarbius). Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija, Laisvanoriškoji draugija armijai, aviacijai ir laivynui remti ir pan.

Matome, kiek organizacijų Lietuvai terioti ir jos gyventojams terorizuoti, nors čia duoti tik pavadinimų pavyzdžiai.

SVENTĖS IR ATMINTINOS DIENOS.

Praturtėjo Lietuva ir šventėmis. Pirmoje eilėje tenka pasiminti šventes, įvestas nepaprastai taikos meilei atžymėti, būtent: tankistų diena, artilerijos diena, tarybinės armijos ir karinio jūrų laivyno diena, TSR Sąjungos oro laivyno diena. Retas kapitalistinis kraštas turi tiek taikai skirtų dienų, net a. a. hitlerinė Vokietija, o USA prisimena tik karų užbaigimo dienas.

Nepaprastos reikšmės yra Tarptautinė kova prieš kolonijinį režimą diena. Žinoma, sunkūs rusams primesti kolonializmą, nes ten vyksta žiauresni dalykai: apiplėšimas, viso krašto teriojimas ir genocidas. Šią dieną švesti turėtų prisidėti ir viso pasaulio tremtiniai.

Tarptautinė moters diena taip pat reikšminga visame pasaulyje, nes ten moteriai suteiktos lygios teisės dirbti su kitais darbus, pav., skaldyti akmenis, mūryti, kasti griovius ir pan. Po darbo suteikta teisė rūpintis šeimos reikalais

ir auginti vaikus. Todėl darosi prasminga ir Tarptautinė vaikų gynimo diena, kurioje kiekvienas tėvas ir motina turi rėmų prisiminti, pagalvoti, ką jo vaikams ruošia komunistinė sistema. Žinoma, TSRS Konstitucijos diena yra pati reikšmingiausia sovietų šventė, nes konstituciją sovietams padovanojo tėvas Stalinas ir davė praktiškus pavyzdžius jai vykdyti. Konstitucinės teisės sėkmingai Chruščiovas pritaikė komunistų partijos politbiuro daugumai: Berijai, Malenkoviui, Bulganinui, Žukovui ir kitiems sovietų didvyriams. Reikia, vistiek tiesa viešpatauja sovietijoje — konstitucija taikoma visiems. Linkėtina, kad so vietinės konstitucijos dėsniams pasiektų viso pasaulio komunistus ir jų simpatikus.

POLITINIS MASINIS DARBAS

Štai ką rašo mūsų akademikai iš Lietuvos: Tarybų šalyje didžiulę reikšmę įgijo komunistų partijos vadovaujamas politinis masinis darbas. Štai bent dalelė šių mūsų gyvenimo sritį atspindinčių žodžių ir jų junginių: agitacijos ir propagandos skyrius (Tradiciinis, bet pasenęs skyrius neatitinka reikalą sovietijoje), agitacinis darbas (viešas poteriavimas), agitacinė brigada, agitatorius, agitgrupė, agitkolektyvas, agitmeninė brigada (vaka rusų ruošėjai), agitpunktas, agituotė (speciali terorizavimo priemonė prieš rinkimus), aktyvistas (sunkiai užkrėstas bolševizmo bacilomis žmogus), antireliginė propaganda (kas be ko), kaimo lektorių mas (kur kolkozinkas skaito propagandą), kolūkio aktyvas (seniau buočių likusias

turtui sutvarkyti, dabar viską organizuoti, tik ne dirbti), kultekskursija (tik nesumašys kute su ekskursija į Šiluvą, ar kitą šventą vietą), kultūrmašinis darbas (propagandos iš klausymas yra šventa sovietinė pareiga), lektorius — visuo menininkas (specialių pareigų enkavedistas), masinis — aiškinamasis darbas (aiškinimas, aiškinimas, atidengimas pats svarbiausias darbas sovietijoje), marksizmo — leninizmo idejų propagandininkas (tiksliau prievartautojas), masinis agitatorius (profesionalas sovietų pasakorus), moksline — ateistinė propaganda (moksliškas būdas religijai persekioti), politiskyrus (enkavedistų skyrius imonėje ar įstaigoje), politvadovas (lietuvis politrukas), rinkiminė agitacija (prieš sovietinius rinkimus yra proga praveisti suaktyvintą gyventojų terorizavimą ir suskirti kvailius išsišokėlius, kitais žodžiais, demaskuoti liaudies priešus) ir t. t. Agitatorių pelningiausia profesija sovietijoje: jiems mokamas atlyginimas ir pats geriausias sovietijoje.

NEPALIAUJAMAS MOKSLO IR KULTŪROS BEI SVIETIMO KILIMAS.

Yra šalių, kur mokslas ir švietimas smunka. Tik ne sovietijoje. „Nepaliaujama“ kili ma ten užtikrina šios įstaigos: partinė mokykla, vakarinis marksizmo — leninizmo universitetas, marksizmo — leninizmo kursas kaip pagrindinis kursas kiekvienoje profesinėje mokykloje, universitete, institute, bet kurioje švietimo įstaigoje. Kas atsitinka, kai ka

pitalistiniame pasaulyje kuri valdžia pradeda duoti „švietimo pamokas“? Girdisi riksmas visame pasaulyje: fašizmas, hitlerizmas, nacizmas, pridėk žodelį neosocialfašizmas ir pan. Sovietai gi dirba šventam reikalui: pavergti pasaulį.

GAMYBOS VYSTYMASIS IR NAUJŲ GAMYBINIŲ SANTYKIŲ ĮSIGALĖJIMAS

„Kartu su gamybos vystymusi ir naujų, socialistinių gamybinių santykių įsigalėjimu lietuvių literatūrinę kalbą išliejo daug tokių naujų ir naujai perprasmintų žodžių ir jų junginių: socialistinis lenktyniavimas (tai ne tas kaip kapitalistiniame pasaulyje, kur žmonės lenktyniauja dėl pinigų). Sovietijoje užtenka pagyrimo, jei ne — truputį teroro zavimo, soclenktynės — surusintas lenktyniavimas, spalnis lenktyniavimas (atidirti už revoliucijos mitingų ir šventės minėjimų sugaišti), gegužiniai išpareigojimai (priminimas darbininkams, kad jie dirba pasaulio užkariavimui), gamybinis pakilimas (žaliavų atsiradimas), gamybinis ritmas, gamybinė tarpusavio pagalbos grupė (ko nors „nusavinimas, denacionalizavimo vykdymas) šventinė gamybinė dovana (darbininkai turtingesni už sovietinę valstybę), darbo našumas (priminimas darbininkui, kad jis gali daugiau pagaminti), darbinis auklėjimas, išdirbio norma (reikalauti iš darbininko tam tikro kiekio atlikto darbo, nors kliūtys būtų ne iš jo kaltės (pav. žaliavų nebuvimas), kolektyvinė sutartis (imones darbininkų atsakomybė už gamybą), užmojis (užsimoti įvykdyti planą bent 200

%), valandinis grafikas (valandinis planas biurokratų patenkimui), plano viršijimas (sovietai savo planus tik viršija), perviršis (plano viršijimo rezultatas), viršnormis, virš planinės sankaupos (skiriamos plačiai tėvynei), daugia staklininkas, dušmintininkas (procentininkas), Socialistinio Darbo Didvyris (statistinis stachanovietis, 10 kartų daugiau nu dirbęs už paprastą darbininką), spartuolis (viršininkų ma lona įgijęs), spartiepi darbo me todai (nusižiūrėjimas į kapitalistus), gamybos žymūnas (nu matomas į partijos kandidatus), gausių derlių meistras (kukurūzų augintojas Lietuvoje), geriausias savo profesijos darbininkas (priešingybė partiniam darbininkui), puikios kokybės gaminių brigada ir t. t.“

Tokiam nepaliaujamam darbo procesui vykstant, nepaprastai iškilo ir Lietuvos pramonė. Pristatytas tiek statybos medžiagų fabrikų, kad, rodos, už tektų vieno metų pralenkti buvusį kapitalistinių laikotarpį. Tuo tarpu daugelis šeimų džiaugiasi turėdamos vieną kambarį. Taip pav. turime durpynų treštą, gamybinių pajėgų, įrengimų našumą, naujos technikos įdiegimą, racionalizacinius pasiūlymus, techninius patobulinimus, produktus savikainos mažinimą, patobulintoją, racionalizatorius, užubrėžą, išsavinimą, įvaldymą, bet Kauno miestas apkūrimui ir šildymui tebeavartoja malkas, kurių žiemą kaip tik trūksta. Taip, draugai, jei ne mūsų vaikai, tai anūkai, tikrai žinos visų tų žodžių realias reikšmes.

Bus daugiau.

LITERATŪRINĖS PREMIJOS ĮTEIKIMO KONCERTAS HAMILTONE

Du chorai, kvartetas ir solistai.

Hamiltono lietuvių kolonijai mėcenavus Lietuvių Rašytojų draugijai 1959 metų literatūros premiją, po akto sekė koncertas, kuriame dalyvavo Toronto „Varpo“ choras, veda mas komp. St. Gailevičiaus, jo gi vedamas kvartetas ir jo gi fortepionu palydimi solistai — J. Sriubiškienė, H. Rožaitis ir V. Bigauskas.

Gaila, dėl laiko stokos nepasisekė visas koncertas išklausyti, bet ir be to žinoma, kad „Varpas“ puikiai skamba. St. Gailevičiaus malonus choras vestė. Taipgi puikiai praskambėjo ir kvartetas, kurį taip pat veda St. Gailevičius. Kvartetas gražiai sutaria ir jo sąskambis gražus. Ypač gražiai kvartetas padainavo A. Kačanausko „Atsi sveikinimą“ ir F. Šuberto „Militarinį maršą“. „Atsi sveikinimą“ skambėjo labai nuoširdžiai. Kvartetą galima pagirti.

Solistė J. Sriubiškienė, po ilgo pertraukos atnaujinusi dainavimą, nepametė balso atsparos. Balsas skamba gerai. Jo skalė taip pat atrodo išlaikė savo apimtį, amplitudę. Augštosios gaidos pakankamai laisvos. Tembras — gražus, šiltas. Ir, kas labai svarbu, — balsas lygus visoje skalėje, kas rodo, kad jis yra gerame kely ir sto vyje. Tiksliai kelių metų nenau dojamus jį padarė apstingusius, reikalingu didesnės praktikos, didesnio lavinimo. Padainuoti St. Gailevičiaus ir A. Kačanausko kūriniai skambėjo vientisai, lengvai ir šiltai, nors solistė ir buvo visai kukli.

Iš solistų teko dar girdėti H.

Rožaitį, bet jis dar visai mėgėjiškai dainuoja, nes jo balsas visai neturi mokyklos. Sunku ką pasakyti ir apie skalę, nors tembras yra gana malonus.

Būtinai reikia suminėti Hamiltono parapijos chorą, kurį teko išgirsti Verbų sekmadienį bažnyčioje ir kurį veda kunigas Jurksas, rodos, studijuo jį vargonus Toronto konservatorijoje.

Malonu pasakyti, kad Hamiltono lietuvių parapijos choras yra labai geras. Dar maloniau yra, kad galima pabrėžti, jog choras, nors ir neskaitlingas, bet nepaprastai gražiai suderintas, puikiai skamba ir yra pasiekęs labai augšto muzikinio lygio. Nedažnai tenka išgirsti, kad choras taip skambėtų. Hamiltoniečių choras gražiai, darniai skamba, subtiliai nuansuoja, jausdamas dinamikos ne tiksliai reikalingumą, bet ir jos svarbą.

Dirigentas kun. Jurksas neabejotinai gabus ir jautrus muzikas. Tiesa, jo choro vedime jausti šiek tiek manieros, ypač panaudojant dinaminis efektus bei gal kiek perlaipsvą slinkties būdą, bet malonu, kad visai tai daroma su skoniu ir meišku saiku.

Visai aišku, kad kun. Jurksas asmeny turime labai jautrų ir gabų muziką, kas neabejotinai gali patarnauti mūsų išeivijos muzikinei kultūrai kelti.

Be ko kita, tai yra garantai, kad operetės „Siivai“, kurią jis ruošia Hamiltonui, kas, kas, bet jau choras bus tikrai puikus. J. Kardelis.

NAUJI LEIDINIAI LIETUVOJE

P. Gudynas. „Kai prabyla medis“, monografija. 158 p. Rašoma apie liaudies dailininko Juozo Laurinko kūrybą ir gyvenimą. J. Laurinkas kalbėti priklauso daugiau kaip 1.000 kūrinių.

Leidinių gausiai iliustruotas geriausių dailininko kūrinių nuotraukomis.

G. Abramavičius. „Tiesos bei ieškant“, apie ekskuzingą komunistą L. Adomuską.

Valstybinė grožinės literatūros leidykla surinko ir paskelbė vienoje knygoje M. K. Čiurlionio laiškus ir straipsnius muzikos ir tapybos klausimais — „Apie muziką ir dailę“ (339 p.).

Indų rašytojo Mulko Rodžo Anando knyga „Septyneri metai“, 270 p.

A. Baranauskas. Anykščių šilėlis. Dail. V. Valius.

J. Jakštas. Žalsvieji žirgynai. Eilėraščiai.

J. Prancūnas. Pavasario vėjas gausus. Atsiminimai.

M. K. Čiurlionis. Preludai ir fugos. 87 pusl., 200 egz. Paaušė J. Čiurlionytė.

R. N. Giuntekinas. Čiaušku tē. Iš turkų kalbos vertė B. Puodžiukaitis.

M. Biržė. Jau pražydo sode rožės. Iš altvių kalbos vertė A. Sabaliauskas.

„Pergalės“ kovo mėn. laidoje pradėta spausdinti F. Abramavičiaus ir L. Šauso „dokumentinė apysaka“, pavadinta „Mirties nuosprendis“. Joje atvaizduojami, žinoma tendencingai, kai kurie 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo epizodai.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PROF. BALČIKONIUI 75 METAI

Žinomam kalbininkui prof. J. Balčikonui suėjo 75 metai amžiaus ir 45 metai filologinio darbo. Jis yra daug nusipelnęs ruošiant didįjį lietuvių kalbos žodyną. Pagerbtas ir „tarybiņu“ titulu.

Juodkrantėje šiemet atidaro mi 120 vietų poilsio namai žvejams. Nidoje bus statoma moderninė kavinė ir du turistiniai namai.

NAUJOS DANTŲ GYDYTOJOS AUSTRALIJOJE

Šių metų sausio mėnesio pabaigoje Sydnėjaus Universiteto baigimo diplomą gavo, pa kartotinai studijavus odontologiją, Genovaitė Kazokienė. G. Kazokienė, baigusi Kauno „Aušros“ mergaičių gimnaziją, dar Lietuvoje pradėjo studijuoti odontologiją, tačiau ka ro audra nutraukė studijas. Laimingai sulaukusi karo pabaigos, tęsė toliau savasias studijas Tubingeno universitete, kurį 1950 metais baigė. Savo studijas Australijoje ji pradėjo 1957 metais II-trame Sydnėjaus universiteto kurse, dar bar baigė.

Šiais metais į Australijoje baigusių lietuvių akademikų šeimą įsijungė Agnita Grincevičiūtė, kuri baigė Sydnėjaus universiteto odontologijos fakultetą, gaudama dantų gydytojos diplomą. Ji apsigyveno Melburne.

MELBURNO LIETUVIŲ DIPLOMANTĖS

Tarp devynių tūkstančių Melburno universitete studijuojančių ir apie tris šimtus šiais metais baigusių, keletas diplomų atiteko lietuviams.

Vasario 24 dieną universiteto salėje iškilmingomis apeigomis drauge su dešimtimis kitų fakultetų baigusiu, į bakalaurų laipsnį tapo įvesdintos ir trys ceremonijoj dalyvavusios lietuvaitės — Šeštokaite, Laisvėnaitė ir Čėsnaite.

Birutės Maskytės vadovaujama Caracas lietuvių tautinių šokių grupė pasirodė tautybių

festivalyje Venecuejos sostinės universitete, emigrantų dienos proga.

O. Ivaškiens tautiniai šokiai yra pakviesti biržely da lyvauti tautų festivalyje Washingtone.

MIRĖ LIETUVIŲ KALBOS ŽINOVAS

Kanados Montrealio universiteto leidinys „Slavic and East European Studies“ rašė: „Prof. S. Westfalo mirtis slavų ir lietuvių kalbotyrai padarė didelį nuostolį“. Londono universiteto „The Slavonic and East European Review“ sako: „Prof. Stanislovo Westfalo mirtis mums atėmė žymų lenkų kalbotyros mokslo vyrą, savo gyvenimą pašventusį slavų ir lietuvių kalbų studijoms“.

Mirė 49 metų. Lenkų kalbos kursą Varšuvos universitete eidamas (1929 — 1934), jis savo paties pastangomis išmoko lietuvių kalbą ir žinojimą patobulino lankydamas universitetą Kaune, 1934—1937 m.

LIETUVIS MOKSLININKAS

Tukumano universiteto profesorius agr. Antanas Krapovickas paskirtas vyriausiu patarėju Santiago del Estaro provincijos kaimo žemės produktų kultivavimo reikalams.

Argentinoje gimusi lietuvaitė Birutė Jakubauskaitė, ištekėjusi už generalinio Urugvajaus konsulo Indijoje, Bombajuje pasireiškia baleto mene ir modernioje tapyboje.

Argentinios lietuvis lakūnas Jonas Povilavičius, gimęs Argentinos provincijoje La Pampa, kur jo tėvai ir dabar tebeūkininkauja, gerai kalbėjo lietuviškai ir gyvai reikšdavosi lietuviškoje veikloje, bet žuvo vienoje iš lėktuvų katastrofų.

Latvių evangelikų arkivyskupui T. Grinbergui suėjo 90 metų. Tai bus seniausias protestantų vyskupas pasaulyje.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

džiojimų turinį perduosiu skubiai Lenkijos štabui Varšuvoje, kur netrukus pats būsiu.

Maj. Korotkich pareiškia, kad aš pats pilnai sutinku su jo įvertinta padėtim Europoje ir visame pasaulyje; sutinku, kad padėtis yra labai pavojinga, kad vokiška agresija ka bo virš Europos. Pasakiau jam, kad pasitarimas, o gal net Lenkijos — Rusijos sąjunga yra būtina, tačiau lygiagrečiai, turi būti sąjungos ir su vakarų galybėmis — Prancūzija ir Anglija, o gal net ir su JAV. Po paskutinių įvykių Čekoslovakijoje, man atrodo, kad Vokietija stovi prieš tolimesnę „užkabinimo“ akciją ir tai greičiausiai prieš Lenkiją. Sąjungą, arba karinį Lenkijos ir Rusijos susitarimą, asmeniškai įsivaizduoju taip: Lenkija tuoj pat iš Rusijos (autorius daugumoje naudoja ne SS-gos vardą, bet Rusijos — K. B.) gautą pagalbą lėktuvais, tankais, karinėm reikmenim, o kilus karui su Vokietija, suorganizuotą užnugarį (suprask, paruos tą SS kariuomenę — K. B.). Lenkijos karinės pajėgos, pės tininkų ir kavalerijos divizijos, nors ir skaičiumi aiškiai žemesnės už vokiškas, tačiau rusų lėktuvų ir tankų pagelba, Prancūzijos ir Anglijos sąjungininkų remiamos, turėtų sėkmingai atsispirti ir atlaikyti vokiečių puolimą. Toje vietoje maj. Korotkich mane nutraukė, statydamas klausimą: „Ar tai tiesa, kad lenkiškos pėstininkų divizijos yra pirmieji?“ Atsakiau tvirtinimu. Sprendžiau, kad tas klausimas yra tai komas mano tikėjimu, kad apsiginti prieš vokiečius, galime vien tik lenkiškomis jėgomis.

Kalbėdamas toliau, stipriai pažymėjau maj. Korotkich, kad lenkiškose žemėse, kautis pagedauijame patys, lenkų vadovybėje. Tačiau, kada kalba eina apie įžygiavimą rusišką kariuomenę į lenkiškas Vilniaus ir Lvovo žemes, atsakiau, kad lenkus pamokino praeitis, niekam netikėti, o ypač rusams. Žinoma, kad kartą rusų kariuomenės užimtos žemės — Vilnius ir Lvovas — niekuomet nebus mums gražint tos laisva valia. Tačiau tas neįrodo, kad atmetu rusų kariuomenės dalyvavimą abiejuose sparnuose: Rytprusiuose, even tualiai, lygiagrečiai, dalyvaujant Pabaltijo valstybėms, pietuose, Vienos kryptimi — Čekoslovakija. Atveju, kada so vietų kariuomenė būtų lenkiškuose sparnuose, bendros karinės vadovybės klausimas, koordinavimui visų operacijų, turėtų būti aptartas tarp Lenkijos ir Rusijos.

JAUNŲJŲ DAINININKŲ, SMUIKININKŲ IR BALETO ŠOKĖJŲ VARŽYBOS

Jaunųjų dainininkų, smuikininkų ir baleto šokėjų, gyvenančių JAV ir Kanadoje, varžybos įvyksta gegužės 14 d., Clevelande, Slovenian Auditorium. Kviečiami dalyvauti mergaitės ir vyrai, nevyresni kaip 28 m. amžiaus.

Šių trijų šakų varžybų nugalėtojams paskirtos trys pirmosios (po 200 dol.) ir trys antrosios (po 100 dol.) premijos. Taigi iš viso premijoms paskaita 900 dol.

Varžyboms reikia išsiregistruoti iki balandžio 23 d. pranešant Dirvai, kur mokosi, kiek turi metų, ir atsiųsti fotografiją, tinkančią laikraščiu. Už sūregistruosieji tuoj gaus pla tesnius varžybų pranešimus.

Mes kviečiame jaunuosius šių šakų menininkus varžybų nepraleisti, dalyvauti ir laimėti. Drauge prašome jų tėvus ir globėjus paraginti, kad varžyboms laiku išsiregistruotų.

Varžybų sprendžiamas bus pakviesti tų meno šakų specialistai, o drauge savo nuomonę turės teisę balsuodami pasakyti ir visi varžybų koncerto dalyviai.

PO 40 METŲ LEIDO... PASIJUNGTI

Rusijoje po 40 metų, tiksliai dabar įsakytą susiorganizuoti kompozitoriams. Balandžio pradžioje įvyko visos Rusijos ir jos pavergtųjų tautų kompozitorių suvažiavimas, kuris įsteigė visos Rusijos kompozitorių sąjungą. Tai bus dar vienas junginys, kuriam vadovaus kompartinė diktatūra ir per savo politrukų diktuos, kaip kompozitoriai turi rašyti muziką.

Iš vienos pusės pakriką minia yra lengviau diriguoti, bet, iš kitos pusės, pakrika minia ir lieka minia, o kompartijai svarbu turėti vienatę, su kuriuo patogu kalbėtis per savo politrukus ir taip kompozitorius diriguoti. Jiems įsakymus davinėti ir nekaulžadas tramdyti, o reikale, pasinaudoti organizacijos autoriteta. Todėl iš visų Rusijos ir jos okupuotų kraštų kompozitorius suvarė Maskvą, kad jie pagarbintų naują asmens kulto kumirą — Chruščiovą. Ir jie, ką sakę, ką nesakę, draugą Chruščiovą garbino ir šlovino.

BANKSTOWNO MOKYKLŲ ATIDARYMAS

Vasario 21 d. Bankstowno lietuvių Dainos salėje įvyko Bankstowno savaitgalio mokyklų atidarymas — naujų moklo metų pradžia. Susirinko kaina gražus būrys tėvų, mokyto

jų ir mokinių. Susirinkimą pradėjo tėvų komiteto pirm. M. Nakutis, pabrėždamas lietuvių kalbos skambumą bei grožį ir ragino tėvus, kad gražiai išmokytų lietuviškai kalbėti savo vaikuus. Po to tarė žodį mokyklos vedėjas p. Genys.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI STUDENTAI

Centro valdyba turi apytikslę 1959 m. statistiką. Pagal ją šiuo metu turėtų būti šie Australijos liet. studentų skaičiai: Adelaidėj — per 20; Brisbanėj — 8; Canberroj — 7; Melburne — 22; Sydnėj — 55.

Anksčiau baigusiu studentų yra per 21: Adelaidėj — 2, Brisbanėj — 2, Melburne — 7, Sydnėj — 12.

Yra žinomi šie baigusieji: Adelaidėj — Vyt. Navakas (elektroinžinerija), Krist. Varnaitė (Mokytojų kolidžas); Brisbanėj — Rimg. Budrys (gamta-matematika);

Canberroj — Graž. Biveinytė (Teisė), Bruno Jarašius (Humanitariniai mokslai);

Melburne — Ina Čėsnaite (hum. moks.), Rūta Laisvėnaitė (hum. moks.), Liucija Šeštokauskaitė (?), Ir. Tamošaitienė (hum. moks.);

Sydnėj — A. Grincevičiūtė (odont.), R. Katauskas (civilinė inžinerija), J. Kazokienė (odont.), K. Kemežys (gamtm. ir geolog.) ir M. Osinaitė (farmacija).

Vilniaus „Tiesa“ kovo 31 d. (76 nr.) pradėjo spausdinti ištraukas iš istoriko (dabar gyvenančio Vakaruose) privati dienoraštyje. Dienoraštyje liečiami 1938-40 metų įvykiai ir ilga eilė asmenų. To dieno rašio skelbimas, matyt, yra nauja „demaskavimo“ forma, nukreipta prieš kai kurias sroves ir prieš asmenis, dabar esančius laisvuose Vakaruose.

Lietuviškai anglišką žodyną, paruoštą Viliaus Pėteraičio, išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje. Leidinys turi 586 pusl., kainuoja 7 dol. Žodynas turi per 30,000 žodžių.

Povilą Puziną Hungtinton galerija Hungtington, West Virginia, pakvietė nuo birželio 20 d. iki liepos 1 d. skaityti paskaitas.

Tauragės miškų ūkyje statoma eglė ir pušų spyglių malimo įmonė. Eglė ir pušų spyglių yra labai maistinkas pašaras. Įmonė bus pirmoji tokio pobūdžio Lietuvoje.

Dar kartą prašau maj. Korotkich, kad mano pasakymus jis nelaikytų oficialiais, tarnybiniais, bet grynai, kaip mano asmenišką pažiūrą.

Maj. Korotkich, išklauses mano atsakymo, be jokių komentarių, dar kartą grįžo prie Pabaltijo valstybių, nes mano pasakytuose žodžiuose, nebuvo tam jokio atsakymo. Tomis temomis nenorėjau kalbėti net privačioje formoje. Ir vėl, šį kartą stipriai negu anksčiau, maj. Korotkich pažymėjo, kad Sov. Sąjunga nėra tikra, kokią padėtį užims Pabaltijo valstybės, išsautam Italijos ir Vokietijos Europos konflikte. Ligšiolinė visų baltų politika yra labai neaiški Vokietijos atžvilgiu. Ypatingai Estija, randasi kažin kokiuose, neaiškiuose „konšachtuose“ su Vokietija: dažni vokiečių žvalgybos viršininko adm. Canaris atsilankymai yra labai įtartini. So vietų štabas mano, kad Vokietija, suduodama smūgi rytais, Lenkijai, be jokio pasipriešinimo užimtų visą Pabaltiją ir Suomiją. Tuo tarpu, Lenkija neturėtų jokios galimybės to sutrukdyti. Tokia situacija, grėstų visam sovietų šiaurės sparnui, o gal netekimu Leningrado ir atkirtimu Rusijos nuo Baltijos jūros. Tokia padėtis stato pagrindines sąlygas so vietų vyriausybei ir generaliniam štabui, iš anksto, kuo greičiausiai apsaugoti visą Pabaltijo teritoriją, prieš galimą vokiečių agresiją. Majoras Korotkich, dar kartą, stipriai accentuodamas pažymėjo, kad visų pirmiausiai reikia sutvarkyti rusų kariuomenės išgyavimo reikalą į Estiją, Latviją ir Lietuvą, esant pirmiems vokiečių agresijos ženklams Pabaltijo valstybėse.

Atsakydamas, pripažinau jam teisybę dėl grėsmės šiaurinio sovietiško sparno. Tačiau pažymėjau, kad jeigu prietu prie to reikalo išrisimo, tenka atsiminti, kad visos Pabaltijos valstybės ir Suomija, nuo visų būsimų antvokiškų koalicijos narių, o ypač iš Rusijos, solidarčiai gauna garantiją — išlaikymo nepriklausomo politinio integralumo. Be jokių diskusijų maj. Korotkich pilnai man tai pripažino. Tuo ir baigė pasikalbėjimą. Grįžęs į namus, ilgai dar galvojau, kodėl aš, karo attache Lietuvai, esu parinktas sovietų štabo tam tikslui. Ar nusrėdė čia mano pažintis su maj. Korotkich, užmegsta lietuvių kariuomenės pratimuose?

Bus daugiau.

Lenkų karo atstovo Kaune prisiminimai

3.

Netikėtu maj. Korotkich pasiūlymu buvau užklyptas, nes nežinojau, kaip turėčiau aiškinti faktą, kad būtent mane so vietų štabas parinko perdaivimui taip svarbių žinių lenkų štabui, tikrumoje Lenkijos vyriausybei. Kodėl ne karo attache Maskvoje plk. Brzeszczynski? Be to, neturėjau jokių instrukcijų nei įgaliojimų vedimui tokių pasikalbėjimų. Ne galėjau pareikšti ir nuomonių savo viršininkų: marš. Smigly-Rydz arba generolo Stachiewicz, ypač prieš Sovietų Sąjungos atstovą.

(Jūsų vertėjui, paskutinį laisvosios Lenkijos maršalą Edv. Smigly-Rydz teko matyti Vilniuje, lemtingomis Lietuvai, ultimatumo, dienomis. Vidutinio ūgio, labai elegantiškas, dideliais antakiais, skusta galva. Rydz-Smigly, pasiitraukęs su Lenkijos daliniais į Rumuniją, buvo ten internuotas. Pergyveno didelę tėvynės nostalgiją, tad padirbtais dokumentais, perėjo sieną ir apsistojo Varšuvoje jau kaip mokytojas. Gyveno labai skurdžiai mažame, neapkūrentame kambaryuke, globojamas vienos generolo našlės. Mirė širdies liga, o jo kapą, žino tik keli asmenys. Būdinga, kad Varšuvos sukilimo vadas gen. T. Bor-Komarovski savo knygoje „Armia podziemna“ nieko nerašo apie paskutinį Lenkijos maršalą, nors jis mirė vokiečių okupacijos metu.

Rydz-Smigly žmona, su brangenybėmis, gyveno Paryžiuje. Išpardavinėdama brangius žiedus, auskarus, ji stipriai rėmė tremties lenkų Tautos Fondą. Tačiau vieną dieną, jos lavonas buvo ištrauktas iš Senos upės. Paryžiaus policija ne išaiskino, ar tai buvo savižudybė, ar užpuolimas aplėšimo tikslais, tačiau spėjama, kad tai rusų ir lenkų agentų darbas, nes toks reikalas jau tampa tarptautiniu klausimu ir policija „nusiplauna“ rankas, panašiai kaip baltagvardiečių generolų Kutipovo ir Millerio „dingime“. Vertėjas — K. B.).

Pasakojau tai ir maj. Korotkich pažymėdamas, kad tai ką aš sakau, yra grynai mano asmenišką nuomonę. Jo išve

Tel. DO 6-6521

The Tailor ShopPasiūti pagal užsakymą. — Gatavi drabužiai.
Vyriška galanterija.

„TIEMS, KURIE NEŠIOJA GERIAUSIĄ“

7626 Central Street.

LaSalle, Que.

WELLAND, Ont.**NIAGAROS PUSIASALIO PARAPIJŲ ŠVENTĖ**

Kiekvienam yra gerai žino ma, kad parapija ne tik rūpi nasi taip svarbiu žmogui religi niu reikalu, bet taip pat kartu yra didžiausias lietuvių iš laikymo židinyse išsivijoje.

Dar senais laikais dr. Šliū pas, nors pats būdamas laisva manis, suprato lietuviškų para pijų reikšmę ir važinėdamas Amerikoje ragino jas steigti ir net pats padėjo tame darbe.

Kyla klausimas, kaip į šį kalą turime reaguoti mes kintieji. Atsakymas be dide lio galvosūkio aiškus visiems: mes turime pašvęsti savo vi sas jėgas ir sielą kurtumui to židinio, kuriame rušenas mūsų brangaus tikėjimo ir tėvynės meilės ugnelė.

Parapijos išlaikymas yra su sijes su lėšomis. Jų nepakanka iš mažos saujelės lietuvių ta me pusiasalyje aukų bažnyčio je, todėl tenka ieškoti kitų lė šų telkimo būdų tam reikalui.

Vienas iš tokių lėšų telkimo būdų yra parengimai. Niagaros pusiasalyje kiekvienais metais yra virtės tradicija parapijos šventės rengimas.

Šiais metais toks parapijos šventės parengimas yra ruo šiamas gegužės 21 dieną St. Stephens Hall, East Main St. at Port Robinson Rd. Wel land.

Šis parengimas nebus eilinė gegužinė (piknikas), bet tik ras muzikinio nei dainos meno šedevras.

Šio parengimo meninei da liai išpildyti yra pakviestas ir sutiko Toronto Prisikėlimo pa rapijos choras, vadovaujamas Vaclovo Verikačio.

Vaclovas Verikaitis savo gražiu ir sultingu balsu bei mu zikiniais sugebėjimais yra ži nomas ne tik Amerikos bei Ka nados lietuviams, bet ir nelietu viškai visuomenei. O Prisikėli mo parapijos choras nėra eili nis chorėlis, bet dainos meno atžvilgiu pajėgus vienetas.

Laiko yra dar daug ir pasi

tvarkykime taip, kad visi Ame rikos ir Kanados artimesnių kolonijų lietuviai galėtume at vykti į Wellandą, į tą visiems žinomą žaliąjo miško apsuptą gražią St. Stephens salę.

Čia choro ir solisto V. Veri kaičio solo dainų aidai nuneš mūsų mintis į žaliąsias Nemu no pakrantes, lygiuosius klo nius ir Rūpintojėliais nustaty tą brangią Lietuvos žemelę.

Savo atsilankymu mes kiek vienas atnešime po šapelį pa kurstyti tą religijos ir lietuvi bės išlaikymo židinį — parapi ją.

Šventei rengti komitetas.**MEDŽIOTOJŲ IR MESKŲ RIOTOJŲ KLUBO LITUA NICA SUSIRINKIMAS.**

Korespondencijoje apie klu bo susirinkimą praleistas gana svarbus momentas — teikimas klubo garbės nario liudijimų Stasiui ir Jurgiui Sinkams ir H. Jordan. Pp. Sinkams ga bės narių vardai suteikti už di delį pasidarbavimą klubui, o N. Jordanui kaip susimokėjusiam pagal statutą garbės nario mo kėstį 50 dol.

Antra, korespondencijoje pa sakymas, „Baigus svarstyti klu bo reikalus, prieita ir prie bend ruomenės. Pasiūlyta atkreipti dėmesį ir į bendruomenės ap verkinimą piniginių stovų. Prieita išvados, kad reikia pagelbėti bendruomenei, suorganizuoti bent vieną parengimą, iš kurio pelno galėtų nors didžiausias skyles aplopyti“, yra prasilen kimas su tikrove.

Klubo susirinkimas bendruo menės reikalų nesvarstė ir ne gaėjo svarstyti, nes tai ne klu bo reikalas. Bendruomenė turi savo valdybą, kuri yra pakan kamai pajėgi bendruomenės reikalus svarstyti ir bet kurios parengimus surengti. Ji iki sa vo kadencijos galo š. m. gegu žės 15 dienos suruoš ne vieną, bet du parengimus. Be to, ge gužės 15 d. ir motinos dienos minėjimą.

MONTREAL**PASTO ŽENKLŲ PARODA**

Lietuvos, Latvijos ir Esti jos pašto ženklų aproda įvyks balandžio 23—24 dd., 3 val. p. pietų Estų parapijos saleje, 4345 Marcel Ave. N. D. G. Iš kilmingas šios parodos atida rymas įvyks tą pačią dieną 4 val. po pietų. Parodą atidarys pabaltiečių draugas Generali nis Kanados pašto viršininkas (Postmaster General of Cana da) Hon. W. Hamilton. Šiomis dienomis šioje salėje, veiks paš tas, kur bus galima nusipirkti naujai išeinančių pašto ženkl ū, o taip pat ir specialių vo kų, kurie išleidžiami šios dide lės dienos paminėjimui; prie

voko galima gauti ir specialių Lietuvos, Latvijos ir Estijos ženklelių. Šių vokų galima jau iš anksto užsisakyti pas J. Juš kevičių tel. RA 1-4200 arba, pas A. Bauzdžiūną PO 7-4374. Vokų kaina 0.10 ct.

VYTAUTO KLUBO REIKALAI

Kadangi DLK Vytauto klu bo susirinkimas išpuola balan džio 17 d., o ta diena sutam pa su Velykų diena, tai susi rinkimas nukeliamas į balan džio 24 d., 2 val. po pietų.

Skr. G. Alinauskas.

Minėtam klubo susirinkime bendruomenės pirmininkas klausimuose ir sumanymuose iškėlė sumanymą, kad susirin kimas padarytų nutarimą įga lijantį klubo valdybą užleisti pp. Sinkų Crowland Hotelio salę jiems priklausantį šeštadi nį bendruomenės valdybai, kad ji galėtų ten padaryti bend ruomenės parengimą.

Nutarimas reikalingas buvo todėl, nes būnant J. Sinkui klu bo pirmininku, jam sutiktus, klubo visuotinis susirinkimas padarė nutarimą įpareigojantį klubo valdybą ruošti vieną kar tą į mėnesį parengimą Crow land hotelio salėje. Dabar sa lei esant užimtai visus šešta dienis, norint ją gauti, teko prašyti, kad klubas užleistų.

Nereikia manyti, kad pp. Sin kai savo salės neišnuomoja b nei. B-nė jų salėje turėjo jau keletą parengimų. Be to, J. Sin kus pats įeina į b-nės valdybą.

Jei vien lietuviai ruošytų pa rengimus toje salėje, o svetim

taučių klubas neleistų, tai jie jos ir nelankytų. O svetimtau čiams nelankant, visi parengi mai, kaip ir kitose salėse, bū tų nuostolingi.

Nors klubo valdyba daug darbo padėjo ruošdama kas mėnesį parengimus ir siuntinė dama nariams pakvietimus, bet gaila, kad rekordinis atsi lankusių narių skaičius tesie kė per 20 asmenų. O papras tai apie tuziną. Todėl už tas sutelktas klubui lėšas tenka pa dėka pp. Sinkams už leidimą naudotis sale, bei visokeriopą parengimų rėmimą, energingai valdybai ir svetimtučiams lan kytojams.

Dabar klubo nariai turės ge rą progą parodyti savo aktyvu mą ir įvertinti klubo valdybos darbus, atsilankydami visi ir atsivesdami bent po du drau gus į ruošiamą birželio 4 d. St. Stephens salėje tradicinį me džiotojų ir meškeriojų kartū nų balių. K. Stankevičius.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada.

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

LIETUVISKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE**BALTIC**

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

DO 6-8080

Quincaillerie Jacob Hardware

REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

WINDSOR, Ont.**GERESNIO PILIETINIO SUSIPRATIMO SIEKIANČIŲ**

Radio studija CBE Windso re (banga 1550) transliuoja kiekvieną antradienį 7.30 v. v. programą „International Ren dezvous“. Ši programa skiria ma Kanados etninėms grupė ms, siekiant geresnio pilietinio susipratimo per geresnį supra timą. Be pramogų ir žinių, id mių etninėms grupėms, Inter national Rendezvous patiekia specifinių apie Kanadą informa cijų, kurios daugumoj yra gau namos iš Canadian Scene. Ge orge Bonavia, Malta News Re daktorius, yra šios programos moderatorius.

GRAŽIOS BUVO REKOLEKCIJOS

Labai gražiai vedė Windso ro lietuviams trijų dienų reko lekcijas kun. B. Sugintas iš Chikagos. Pamokslai buvo sa komi vaizdžiai ir su pavyz džiais. Turiningi ir patriotiš ki, klausovams darė gero ispū džio, nors rekolekcijų vadovas sirgo. Kleboniją išlaikė Bro nius Barisas ir jo jautrioji žmo nele Erna. Tuojau po rekolek

cijų užbaigos, mokytojos Emi lijos Barisienės iniciatyva ir kitų lietuvių parama, surengta puikiai ir skoningai kavutė su užkandžiais. Čia, kaip pirmieji krikščionys, susirinko į salę po bažnyčia visi tikintieji per 100 žmonių. Maistu ir darbu dos niai prisidėjo ponios: Emilija Barisienė, Erna Barisienė, V. Tautkevičienė, S. Zatorskienė, Rudokienė, Razauskienė, Gied riūnienė, B. Januškienė, B. Sodaitienė, Puidienė, Kozulie nė, Naikauskienė, Nacijonienė ir kitos moterys. Užkanda bu vo gera, skanūs tortai ir kiti skanėstai. Stalai buvo kaip per Velykas. Kalbą pasakė ku nigas B. Sugintas, kun. dr. L. Ivandich, kroatų klebonas, Ge nė Butavičienė, J. Sodaitis, V. Barisas, P. Januška. Kun. V. Rudzinskas padėjo ko visoms malonoms ponioms kavutės rengėjoms ir visiems dalyvia ms. Krikščioniška agapė bai gėsi gerbiama kunigui B. Su gintui sugiedant ilgiausių me tų. Z. T.

CALGARY, Alta.**KLB CALGARY APYLINKĖS VEIKLA****IŠ BENDRUOMENĖS VEIKLOS**

Kovo 12 d. posėdžiavo apy linkės valdyba. Pirm. A. P. Ne vada pranešė, kad sulig anks tyvesnio nutarimo — Calgary miesto bibliotekai įteiktos 3 angliškos knygos apie Lietu vą, o išdininkas D. Žekonis pa sakė, kad už tas knygas sumo kėta 13.50 dol.

Šiame susirinkime nutarta minėti Motinos Dieną. Gegu žės 7 d. bus šokiai, o gegužės 8 d. — Motinų pagerbimas. Ši minėjimą nutarta daryti pa kvietus lygiomis teisėmis Cal gary lietuvių draugiją. Tar tis su šios draugijos valdyba pavestas Apyl. v-bos vicepirm. M. Leščinskas.

Taipgi nutarta minėti Biržė liu gedulo dieną drauge su lat viais ir estais. Tam tikslui su organizuoti bendrą komitetą pavesta KLB Apylinkės valdy bos pirmininkui A. P. Nevadai. Šios valdybos kadencija bai giasi liepos mėnesį, tai nutarta paskutinį subūvimą, šokius, pa daryti liepos 9 d., šeštadienį. Sekr. P. Gluoksnis.

Reikia suminėti, kad lapkri čio 21 d. minėjome Lietuvos kariuomenės dieną. Gražioje Victoria salėje susirinko labai gražus lietuviškos publikos bū rys. Pirmiausia v-bos pirmiūn kas pakvietė buvusius Lietu vos karius išsirikiuoti. Juos pa gerbiant, ponios Sinkevičienė ir Astravienė jiems prisegė Tė vynės trispalvę, papuožtą Vy čio kryžium. Po apeiginės ko mandos „Ramiai! Vėliavą gerbk!“ buv. karys vicepirm. M. Leščinskas pro karius pra eina nešinas Lietuvos vėliavą ir rikiuotė užbaigiama.

Seka trumpa apyl. p-ko kal ba, kurioj jis įterpia Maironio cilėraštį „Atsibus tėvynės sū nūs didžią praeitį atminę...“ ir sako, kad kova už Tėvynės laisvę nebaigta, jai reikia visų lietuvių vienybės, todėl jis ir kviečia visus į bendrą darbą. Pirmininkas savo kalbą bai gia — Nors audros ūžia apie mus Nukelta į 6-tą psl.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montreal: Aug. Mylė. Tel. UN 1-1176.

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS**D. E. BELANGER & SONS**

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville LaSalle

DO 6-9343

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausias vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

7679 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

TORONTO

„O TĖVIŠKE, KOKS MIELAS KRAŠTAS...“

(Reportažas iš Toronto)

Gražios dainos žodžiai žavi iškilmių pabaigtuvėms susirinkusius vyrus. Jų čia yra labai daug. Visus, gražiai padengtus ir užkandžiais apkrautus stalus apsidė daugiau negu pusė tūkstančių vyrų. Jie visi šiandien čia yra parapijos moterų svečiai.

Vyrai gėrisi sentimentalios dainos žodžiais ir stebisi nauja, dar beveik negirdėta daininke. Ji turi puikų balsą, ji gražiai dainuoja, ji gyvena Toronto, bet viešumoje pasirodo tik antrą kartą. Savotiškai pakili nuotaika gaubia visą salę ir joje susirinkusius vyrus. Pūkai, gerai atliekami dainos žodžiai, dvasiškai atsinaujinusius vyrus privertė susimąstyti. Ten tėviškė, ten mielas kraštas, o čia mes, lyg maža salelė svetimųjų jūroje. Pavyzdys nuostabiai gražus; gražiausias visoje Amerikoje — taip išsi reiškia rekolekcijų vedėjas. Jis atvykęs tam reikalui iš Amerikos; jis daug apkeliavęs, bet jam dar neteko matyti to kio gražaus lietuviško subuvi mo, tokio sveikintino solidarumo.

Rūpestingų šeiminių aptarnaujami, vyrai užkanda, pa geria kavutės, paskiau klauso scenoje pasirodanti dueta ir naujai susitvėrusį sekstetą. Du etas pusė bėdos, o sekstetas dar visai šviežias. Jam reikia dar nemažai darbo, kol galės viešumoje tinkamai pasirodyti. Bet vyrai patenkinti ir tuo kas yra. Jie įvertina moterų nuoširdumą ir jų triušą. Jie gau

siai ploja ir prašo kartoti. Jiems patinka ir deklamuotoja, jie plodami dėkoja už gražias eilėraščių mintis, nežiūrind, kad ji išvargusi ir scenoje jiės ko patogesnės atamos.

Apskritai į metinę tradiciją įėjusios rekolekcijų pabaigtu vių vaišės, yra labai gražios ir sveikintinas parapijos reiškis. Čia pasireiškia nuoširdus vieni su kitais bendradarbia vimas ir savotiškai naujas sąartėjimas. Čia pasirodo veik visus metus nematyti pažįstami ir seniai beregėti bičiuliai. Per trumpą pusryčių laiką atsinaujina senos pažintys ir paaiški kaip kas begyvena. Rodos laikas, palyginti, dar toks trumpas prabėgo, o pasikeitimų labai daug: vienas liūdi neperse niausiai netekęs savo žmonos, o kitas džiaugiasi, net iš Lietuvos susilaukęs savo seniai nematytą gyvenimo draugę. Būtu labai įdomu su visais išsi kalbėti, sužinoti, kaip jiems sekasi, Bet to laiko taip mažai.

Programa kondensuota, gerai ir trumpu. Parapijos šeiminkas dėkoja vyrams už gausų atsilankymą ir kviečia tai priimti kaip kuklią parapijos padėką.

Visas gražus parengimas, skanus šeiminių užkandžių palieka malonų ir sotų įspūdį. Jeigu iškilmių filmuotojas su savo imantriomis lempomis ir aparatais nebūtų scenoje kuravęs su programos dalyvais, visos pabaigtuvių iškilmės būtų praėję be mažiausio krislelio. S. Pranckūnas.

SUNKIEJI LIETUVOS...

Atkelta iš 3-čio psl.

„Sunku būtų pervertinti jo darbus būnant Lietuvos valstybės vyriausybės galva. Mažumų partijos vadui juk nelengva gauti pritarimą saviesiems projektams. Iš to ir kilo nesutarimas su Valstybės Taryba.

YPAČ REIKĖTŲ GERBTI SLEŽEVIČIAUS NEPALAUŽIAMĄ DRĄSĄ TAIP PUIKIAI ĮRODYTĄ DIDŽIOJE KRIŽEJE 1918 M. GRUODŽIO IR 1919 M. SAUSIO M. DAUG KREDITO REIKTŲ DUOTI IR UŽ SULAIKYMĄ BOLŠEVIKŲ VERŽLUMO.

Krašto gyvuliniai reikalai jam visados stovėjo arti širdies. Jam buvo pavesta tiesiog dik

tatoriaus galia, kurią galėjo žalingai nukreipti. Tais laikais tai gal buvo vienintelis priemonė atsakingai tvarkytis. Trumpalaikis Dovydaičio kabinetas vaizdžiausiai pabrėžė Slezevičiaus talento svarbą. Kd ir vl sutarė žemės reformos, bet ne bažnyčios reikalais. Tuo metu kd savo tarpe neturėjo savų gabių vadų. Abejotina, ar vadais gausesnė tautininkų pažangiečių partija būtų įstengusi kraštui pateikti tiek dinaminių ir patrauklių programą, kokią Slezevičius patiekė, ypač atsime nant, kad pažangiečių griežtinę prasišalino į užsienį. Slezevičius negalima kaltinti Vilniaus praradimu. Dalykas buvo ne jo valioje. Jo stipri para ma Pabaltijo kraštų bendro fronto einant į taikos derybas su Maskva įrodo, kad jis čia

nežygiavo užrištomis akimis. Negalima jam teisėtai prikišti ir neišreikštamą iš Antantos pilno de jure Lietuvos valstybės pripažinimo, nes Lietuvių Delegacija Taikos Konferencijai, turėjusi apšėdus galimybių, taip pat, čia nedaug padarė.

Slezevičius pastūmėjo pirmyn ir žemės reformos reikalą.

Šapoka „Lietuvos Istorijoj“ pasakoja:

„Savanoriams skatinti į kariuomenę vyriausybė 1918 m. birž. 20 d. įstatymu nustatė, kad bežemiai ir mažžemiai, kurie savo noru, arba ir šaukia mi, stos į Lietuvos kariuomenę ir ištikimai iki demobilizacijos išstarnaus, turės pirmenybę gauti žemės iš valstybės, kuri tikslui naudos netik jai priklausančias (jau 1918 m. lapkričio 11 d. nusavintus caro miškus ir majoratus), bet ir privatinės žemes. Iš dvarų savininkų, turinčių po 500 iki 800 hektarų, būsią šiam tikslui paimta 15%, o iš tų, kurie turi po daugiau negu 800 ha, — 30%“.

1927 m. sausio 10 d. žemės ūkio ministeris Aleksa minist

SEIMŲ RINKIMŲ STATISTIKA

	Viso balsavouž kd bloką	už visus kitus
St Seimas	682,538	338,872
I seimas	812,195	372,610
II seimas	854,183	416,748
III seimas	967,698	388,362

(I III seimą pirmąsyk balsavo Klaipėdos kraštas).

Nuošimčiais kd blokui keturių seimų rinkimuose piliečiai šitaip pritarė: 46, 41, 46 ir 30: valstiečiams liaudininkams: St. Seimą renkant 22 nuoš. balsavusių, II — 18. Kitiems seimams po ranka duomenų neturiu, bet drąsu spėti, kad vl vi sados surinkdavo penktą visų balsų dalį.

ATSTOVŲ SKAICIAI

Viso kd blokas	VI	sd	kiti
St.S-me	112	59	29 13 11
I seime	78	88	19 11 10
II seime	78	40	16 8 18
III seime	85	30	22 15 18

Kadangi dėl savo politinės prigimties sd ir tautinės mažumos negalėjo tikru nuoširdumu rūpintis bendrais valstybės ir didžiausio jos luomo — vals tiečių — ūkininkų — reikalais, politinė teorija lieptų manyti, kad 1920—1922 metais kd ir vl sudarytoji koalicija buvo sveikiausias nepriklausomos Lietuvos vidaus politikos gyvenimo žygis. Koalicija turėjo 68 nuošimčius visų balsavusiųjų pritarimą. Koalicioniam kabinetui vadovauti (1920 m. birž. 20 d.) tačiau pakviesta ne Slezevičius, bet dr. K. Grinius. Slezevičiui nepavesta net užsienio reikalų ministerija — sėdo, netrukus iškritęs, J. Pu

rių kabinetui raportavo, kad 1919 metais iš dvarų buvę iš dalinta 6,200 ha, o 1920 m. — 21,000 ha.

DAUG DAR NEPARAŠYTA SLEZEVIČIUI APIBŪDINTI.

Jei Slezevičius ir turėjo no ro iš politikos pasitraukti ir vien advokatura užsiimti — tautos gyvenimo srovė neleidė. Jo partija didumu buvo antroji atkurtoje Lietuvos valstybėje. Jis gi buvo ryškus visų pripažintas jos vadas. Partija turėjo dalyvauti nevien ideologijų rungtynėse bet ir rinkimuose į keturius Lietuvos seimus: Steigiamąjį (1920 m.), I ((1922 m.), II (1923 m.) ir III (1926 m.). Dalyva vo partija — dalyvavo ir Slezevičius. Deja, ši darbuotė, kol kas, raštuose paliekama nenušviesta.

Statistika rodo, kad visais keturiais balsavimais kd blokas vis gaudavo mažiau balsų, negu bendrai visa opozicija (vl, sd, kiti ir tautinės mažumos). Krašto pagrindinė politinė nuotaika, reiškia, nesviro krikščionims demokratams.

rickis, o po jo — E. Galvanus kas. Ar čia veikė Slezevičiaus šauliui pareikštas noras iš politikos pasitraukti ir užsiimti advokatura, ar kiti sumetimai. — neaišku, bet būtų buvę įdomu patirti, kaip Slezevičius būtų Lietuvą vedęs Tautų Sąjungai Hymanso projektais siekiant Lietuvą „sutaikinti“ su Lenkija.

Savo atsiminimuose (kurie, tiesa, išsamiai dar nėra pasiekę nepriklausomos Lietuvos laikų)

sd. vadai, St. Kairys ir K. Bielinis

energingai pirmyn kiša savo partijos ne tarptautinę proletarinę socpolitinę, bet kovin gai demokratinę nacionalistinę, ir netiesioginiai per petį ploja vl ir kd koalicijos reikalą suveikimui — nes abi šios partijos gynė gyvybinius vals tiečių ūkininkų reikalus, kurių gynėjais sd vadai dabar siekia ir savo partiją vaizduoti.

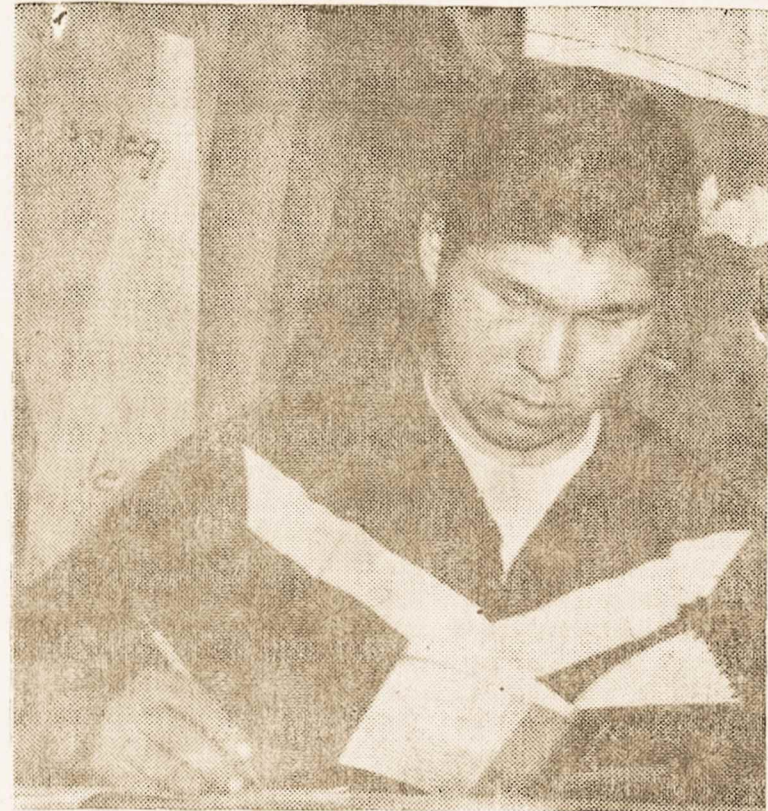
K. Škirpa Terros leidinyje pasakoja: „liaudininkų koalicijai su kd buvo daug skeptikų“, bet neparyškina, kas ir kuriais sumetimais. Daug vėliau (1938 m.), kada Lietuvą valdė tautininkų diktatūra, katalikų XX Amžiaus redaktorius, kun. J. Prunskis, skelbė šiuos pasikalbėjimo su Slezevičium žodžius:

„Esu tikras (sakė Sl.), kad gerbdami vieni kitų nusistatymus ir tikėjimui tikinčiųjų šitikinimus, galime dėl bendradarbiavimo susitarti srityse, kurios abiems pusėms rūpi. Mano nuomone, vl ir kd

stovi ant demokratinio pagrindo, trokšta socialės lygybės, nori, kad nepriklausoma Lietuva būtų augštos kultūros, susipratusi, stipri, drausminga.

Kad bendro pagrindo suradimas yra įmanomas, turime įrodyti“.

Pabraukti žodžiai, galima sa kyti, yra tartum, Slezevičiaus politinis testamentas, kurį jo darbai įrodė, bet būtų įdomu žinoti, ar sakinytis primenąs koaliciją buvo pastovi Slezevi

Kanados eskimas John Anna nack iš Frobisher Bay, North west teritorijos, vienas iš 22 es kimų studentų, dalyvaujančių keturių mėnesių kursuose Kanados Armijoje R. C. E. M. E. mokykloje prie Barrefield, arti Kingstono, Ontario. Dalis apmokymo skirta anglų kalbai, kas pagelbės šiems vyra

ms vesti, prižiūrėti ir taisyti vieną iš lengvųjų dyzelių, kurių aprūpins elektra šiaurės mokyklos. Eskimai turi įgimto patraukimo prie mechanikos darbų. Šie kursai yra organizuojami šiaurės reikalų ministerijos iš Ottawos švietimo skyriaus. (CS)

SPORTAS.

Atkelta iš 3-čio psl.

statyti papildomas tribūnas. — Tarptautiniame stalo teniso turnyre Maskvoje lietuvis A. Saunoris, gražiausioje kovoje, nugalėjo rumuną. Maskviečiai iš džiaugsmo S. Saunorį išnešė ant rankų.

TRUMPAI IS VISUR

— Amsterdame Olandijos futbolo rinktinė sunkiai įveikė Bulgariją 2:1.

— Du geriausi Lenkijos futbolininkai pašalinti iš rinktinės. Abudu prisipažino vakarų pasaulio korespondentams, gauną didelės sumas pinigų už laimėtas rungtynes.

— Glasgovo Rangers kvalifikavosi į tolimesnį žaidimo ratą, nugalėjęs Amsterdame Spartą 3:2. Jų priešininku bus Vokietijos Eintracht Frankfurt.

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS

— Neries sporto klubo mergaičių tinkinio komanda laimėjo II vietą Čikagos parkų tinkinio pirmenybėse. Jos čia žaidė už Gage parką. Komandoje žaidė: D. Maskoliūnaitė, R. Kviklytė, A. Valaitytė, M. Riškutė, R. Sosytė, G. Juškaitė, V. Kanišauskaitė, A. Paliokaitė, I. Pavilčiūtė. Ji taip pat iškovėjo II vietą apygardinėse pirmenybėse.

— I Čikagą iš Geelongo netrukus atvyks tenyškėčių lietuvių sportininkų organizatoriaus, krepšinio treneris ir šachmatininkas J. Jonušas. Taip pat atvyksta ir jo dukterė — viena iš geriausių Geelongo krepšininčių.

— Neries vyrų krepšinio komanda užbaigė pirmenybių rungtynes Marquette parko lygoje. Paskutinėse rungtynėse Neries įveikė Polish Union komandą 77:71. Lietuviai čia pelnė 10 taškų.

Čia nuotaika, ar tautininkų diktatūros buvimą pakurstyta. Taip pat, būtų įdomu žinoti, kokie raštai ir mintys veikė Slezevičiaus pažiūrą. Ar mėgo literatūrą ir ką: apysakas ar poeziją, savo ar svetimų? Jo palinkimą dramai — vaidybai žinome. Kokią spaudą skaitė? Bus daugiau.

nė daugiausia laimėjimų — 13 (iš 14 rungtynių). Kita antroji savo pajėgumu komanda — Capitol Federal Savings pasiekė 12 pergalių. Šios abi komandos dar turės susitikti „play - off“ rungtynėse.

— Povilo Tautvaišos, Čikagos šachmatų meistro, simul tanas į pagerbimas nukeltas į gegužės 8 d. Jis bus jaunimo centre. Registruotis reikia iš anksto, skambinant Vl. Karpuškai, tel. LU 5-2337 arba Ed. Sulaičiui, tel. OL 6-1357. Rengia — LSK Neris, kurio nariu P. Tautvaiša yra.

— Neries sportininkai rengiasi dalyvauti X Š. Amerikos liet. sporto žaidynėse New Yorke, įvykstančiose balandžio 30 ir gegužės 1 d. Tam reikalui yra renkamos aukos ir platinami televizijos laimėjimo biletai. Taip pat yra rengiamas vakaras Brighton parke parap. salėje, kuris įvyks balandžio 23 d.

— Rimas Dirvonis, Lituancos krepšinio komandos kapitonas, kartu su žmona išvyko 15 dienų kelionėn po Europą.

— Lituancos futbolo komandos I vienuolikė pralaimėjo ir antrąjį susitikimą. Ji buvo nugalėta Green-White futbolo komanda 4:1. Rezervinė lietuvių komanda įveikė Green-White futbolo komandą 3:0. E. Š.

CALGARY, ALTA.

Atkelta iš 5-to puslapio.

Narsumas mūsų nežus; Nors daugel mes kentėsim, — Tėvynė laisva bus.

Po „Tėve mūsų“ už žuvusius seką minutes tyli. Baigia ma Tautos Himnų.

Vakare, 9 val. buvo dar šokiai. Iš vakaro pelno KLB Apylinkės valdyba Tautos Fondui paskyrė 10 dol. V-ba.

TAVO VIENKARTINIS AUKOS LAUKIA TUKSTANČIAI LIKUSIŲ TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

Išvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDĖS, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdarytus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALUZA

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street (netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-3501

Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Istaiga

Victor D. ALKSNIŠ

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West

(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,

gyvybės ir kt.

RO 6-0811 arba RO 6-0832

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

49 Cameo Cres.,

Toronto 9, Ont.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperat

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdraus

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.

Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro.

Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

HAMILTONE NAUJA „AUKURO“

premjera

„Žmogus, kurį užmušiau“

MAURICE ROSTAND

Režis.: E. Dauguvietytė - Kudabienė

Veikėjai: E. Dauguvietytė
G. Bakaitytė
S. Martinkutė
A. Stasevičius

K. Bungarda
A. Ulbinas
St. Virbickas.
V. Kalmantavičius.

Dekor.: S. Dramantas

NEPALIKIME NEPATATĖ ŠIO PUKAUS M. ROSTAND VEIKALO

Pradžią 6 v. p. p. 24 bal. '60 (sekmadienį)

„Deltos“ salėje, Lietuvių Namuose, King St. E.

„AUKURAS“.

HAMILTONO KLEBONO DR. J. TADARAUSKO RŪPESČIAI

Lietuvių gyvenimas, veikla ir santykiai Hamiltone išsilojo atrodo šviesiai. Tikrai taip ir yra. Neabejotina, kad Hamiltono lietuvių kolonija yra tikrai viena iš pirmųjų (tą pripažino ir Toronto B-nės pirmininkas J. R. Simanavičius, nors ir aiškiai aptardamas — „viena pirmųjų“...). Tai geras ženklas: Laikykites hamiltoniečiai, — Toronto pasiūlyš nukonkuruoti ne tik tai hamiltoną, bet KLB Krašto v-bą...).

Vis dėlto ir Hamiltone pasiūlyš laikyti, jo saulę tem dančių, nors ir labai laikinų, debesėlių. Štai, buvo susidūrimas dėl vad. Lietuvių namų salės nepanaudojimo Lietuvių Dienai. Lietuvių namų klausimas tebėra dienotvarkėje ir ne lengvai sprendžiamas. Ir Lietuvių Dienos ruošimo komiteto nutarimas skirti 500 dol. Lietuvių Rašytojų dr-jai 1959 metų literatūrinei premijai susilaukė kritikos. Yra ir mažesnių, ne taip tamsiai saulę užstojančių debesėlių. Bet kur gi jų nėra? Kurioje pasvietėje saulė amžinai šviečia, nei debesėlių užstoja, nei nusileis dama. Tai natūralu, tai kasdieninis gyvenimas. Gal ir tie nežymūs pritemimai yra tam, kad didesnę jėgą pajautume saulės šviesą ir malonumą...

Vis dėlto yra žmonių, kurie rūpinasi šalinti visus nesklaidumus. Neabejotina, kad lietuviškoji parapija Hamiltone yra lietuvių centras, o jos prasykai esančiam klebonui kun. dr. Tadaraiškui tenka didžioji moderatoriaus rolė. Nelengva ta rolė, bet atrodo, kad ji yra sėkminga.

Klebonas todėl, užbaigęs rekolekcijas, savo bendradarbiais ir Hamiltono kultūrininkams suruošiuose pietuose ne tikai dėkojo rekolekcijų vedėjui Tėvui dr. J. Kubiliui, SJ.

A. LIUDŽIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarNAVIMAI. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

atstovaus šie žaidėjai: D. Prunskytė, N. Stanaitytė, V. Miniotaitė, A. Meškauskaitė, L. Virbickaitė, A. Žemaitytė, L. Bartkutė, L. Mačiulaitytė, J. Brazlauskas, St. Navickas, Z. Stanaitis. Išvykstama penktadienį vakare lengvomis mašinomis. Žaidėjams bus atskirai pranešta tikslus išvykimo laikas, susirinkimo vieta, su skirstymais į mašinas.

PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖMS

KSA sudarė rinktinę tik iš Toronto žaidėjų. Motyvas — pinigų stoką, apmokėjimui iš laidų kitų klubų žaidėjams. Kovo valdyba šį reikalą apsvaistė savo posėdyje, nutarė parašyti raštą, pareiškiant apgailestavimą tokiu KSA sprendimu. Tokiu savo žingsniu KSA sudavė stiprų moralinį smūgį kitų klubų gerbėjams žaidėjams. Kovo valdyba galvoja, kad KSA reikėtų pasiūlyti klubams šias kelio nės išaidas apmokėti ir rinktines sudaryti iš visų Kanados atstovų.

Kovo vienuolikos metų gyvavimo sukaktis bus minima gegužės 21 d. Krepšininkai ir stalo tenisininkai prašomi uoliai lankyti treniruotes ir loterijai paruošti fantus.

K. B.

ŠEŠTADIENIO MOKYKLOS vedėjas J. Mikšio pakeistas ant rašas ir telefonas. Visais reikais prašoma kreiptis nauju ant rašu: 120 Dunsmore Rd. telefonas LI 9-2366.

Jaunasis Garrick Hagon, kuris reguliariai pasirodo CBC Televizijos sekmadienio popietiniame seanse „Junior Magazine“, kuris yra kartu ir užimantis, kartu ir pamokantis TV programos jaunuosius žiūrovus, supažindina apie „Junior Magazine“ eilinius dalykus, o kartu ir apklausinėja programos svečius. Ateinantį sezoną Garrick pasirodys Stradforde Šekspyro festivaly.

(CBC-CS).

TILLSONBURG-DELHI, Ont.

PO GRAŽIAI PRAEJUSIŲ REKOLEKCIJŲ,

kurias vedė kun. dr. Vaišnora, įvyko pusryčiai, kuriuose dalyvavo per 200 asmenų. Pusryčiai įvyko atnaujintoje parapijos salėje. Rekolekcijų vadovas pasakojo apie Italijos lietuvių, Italiją ir dabartinį šv. Tėvą Joną XXIII-jį. Rekolekcijų vadovą nuoširdžiai priėmė ir išlaikė Ona ir uJlius Stradoms kiai.

Organizuojant rekolekcijų pusryčius, atliekant įvairius darbus bažnyčioje ir salėje daug ir nuoširdžiai dirbo šios ponios: Mažeikienė, Astrauskienė, Samienė, Dadurkienė, Rugienienė, E. Augustinavičienė, R. Augustinavičienė, A. gaitienė, Dirsienė, Kairienė, Šiurnienė, Ožolienė, Laurec kienė, Balčiūnienė, Rimkienė, Gaeckienė, Vyšniauskeinė, Cvirkienė. Visoms prisidėjusioms prie pusryčių savo pro duktais, nuoširdus ačiū. Iš jų liko parapijai 83 dol.

P. Kairienei, A. Augustina vičienei, O. Stradomskienei, su rinkusioms lėšas ir pasiūvusio ms salės langų užuolaidas, di delis dėkui. Dėkui tam tikslu aukojuosioms pinigais.

Nuoširdūs talkininkai. Su statant bažnyčios suolus, su tvarkant bažnyčios ir salės grindis, išsigyjant reikalingą inventorių, daug pasidarbavo šie asmenys: J. Stradomskis, A. Mažeika, A. Samas, J. Onaitis

ir sūnus, P. Augaitis, P. Bud reika, V. Zadurskis, J. Astraus kas, A. Augustinavičius (jis ypač daug įdėjo darbo ir lėšų tvarkydamas salės grindis), Vitakis, E. Balys, J. Kuprė nas, Pr. Pargauskas, V. Micė ka, St. Kairys, P. Laureckas, Br. Bačiūnas, J. Jauneika, Br. Vyšniauskas, Br. Dirsė, M. Norkus, M. Grincevičius, E. Stonkus, V. Veiveris, K. Luko šius, A. Lapėnas. Jų darbas su taupė keletą šimtų dol. parapijai.

Parapijos rėmėjai. Bažny čiai pirkti fondui auokojo Van da ir Antanas Mažeikos 500 dol. Už tokią didelę auką ir nuoširdų parapijos darbų rėmi mą didelis ačiū. Tam pačiam tikslui auokojo Algis Rickus 100 dol., pp. Garneiai 60 dol., Br. Čeika 50 dol., p. Liutkai 50 dol., Mr. Biro 15 dol.

Vargonams ir šv. Kazimie ro paveikslui auokojo Rožė Au gustinavičienė 125 dol., kun. K. Rickus 25 dol., p. Grinievi čiai ir jų tėveliai vargonams 35 dol., p. Laureckai 20 dol. Visiems aukotojams ir talki ninkams parapijos klebonas yra labai dėkingas.

Artimui pagalba. Šiuo metu vykdoma piniginė ir rūbų rink liava nukentėjusiems nuo gais ru ir Suvalkų trikampio lietu viams paremti. Rinkliava vyk do KLB Delhi apylinkės val dyba.

Kor..

Šių metų balandžio mėn. 23 d.

„Aukuras“ ruošia pirmąjį

PAVASARIO

šokių vakarą

ir maloniai kviečia visus hamiltoniečius nepraleisti šios progos, kur po tylaus gavėnios laiko, vėl galės pasilinks minti ir smagiai pasišokti, grojant geriausiam, paties Benni Ferri orkestrui.

Veiks bufetas

su minkštais ir kietais gėrimais, užkandžiais ir

LOTERIJA,

iš 4-rių (fantų) stalų, pilnai apkrautų užkandžiais ir gėrimu.

Pradžią: 7 v. p. p.

Slovakų naujai įrengtoji salė

1406 BARTON ST. EAST.

„Aukuras“.

NAUJA PREMERA
HAMILTONE

Naujos premjeros proga Jū sų bendradarbis kreipėsi į „Au kuro“ rež. p. Kudabienę su ke liais klausimais, į kuriuos ji maloniai atsakė, būtent.

Kaip T. žiūri į M. Rustan do veiklą „Žmogus, kurį už mušiau“?

— Tai jaudinanti drama iš Pirmojo Pasaulinio karo laikų. Ją parašė prancūzas rašytojas Maurice Rustano. Ji atrodo vi sai gyvenimiška, žiūrima su di deliu įtempimu. Visi trys vei ksmi vienodai įdomūs. Ma nau, kad hamiltoniečiams ji pa liks gerą išpūdį.

— Kada manote švęsti „Au kuro“ 10 m. sukaktį?

— Jau dabar reikėjo švęsti, bet norime ta proga pastatyti lietuvišką veiklą. Buvo susto ta ties Krėvės Žentui, bet jis mums sunkiai įkandamas. Dar žadama pergaltoti. Manau, kad minėjimą teks atidėti ru deniui... Mes per 10 metų esa me pastatę 12 įvairių veiklų, jų tarpe daug lietuvių auto rių. Be to daug kartų „Aukuro“ teko talkininkauti su trumpesniais veikaliukais įvai rių minėjimų bei parengimų proga. Taip, kad darbo turėjo me visą laiką labai daug ir ga na įtempo.

— Ko „Aukuras“ labiausiai pageidautų?

— Didesnio visuomenės dė mesio teatrui, o taip pat ir pa ramos iš mūsų organizacijų; ji reikalinga ne vien moralinė, bet kartais labai ir materiali nė, be ko mes labai sunkiai ver čiamės.

RAŠO A. GUMBARAGIS...

Atkelta iš 2-ro psl.

si JAV ambasadoriui Urugva juje Robert Woodward, kad įvykdžius Chessmano mirtį, lankant gen Eisenhoweriui šį kraštą, gali būti komunizmo agitatorių suruošta manifesta cija prieš jį, bet ne liaudies, kuri labai palankiai laikosi su JAV. Bet kaip matyti, ambasa dorius netaip suprato ir savo interpretaciją tuojau pasiuntė JAV Užsienių reikalų Depar tamentui su per daug išpustu tonu, kas Chessmano mirtį pa keitė vertikališkai.

Prezidentas D. Eisenhowe ris Urugvajaus liaudies buvo sutiktas ir priimtas su entu ziazmu ir jei Chessmanui ne būtų buvę atidėta mirtis irgi prezidentas būtų buvęs nema žiau triumfališkai priimtas, o dabar nors jam mirtis buvo su spenduota, raudonosios dikta tūros agentai visvien mėgino prieš jį manifestuoti ir net gangsterišku užsimojimu pasi rodė prieš visos krašto lieu dies norą ir valią, kaip yra įpratę visuose kraštuose būti antiliaudiškais. Bet... dėl Veng rijos 150 jaunuolių sušaudymo jie tyli.

Tai jų doktrina.

Albinas Gumbaragis.

Aukodami šalpai padėsime atieities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbingų lietuvių.

— Ar labai pasikeitė „Auku ro“ sąstatas?

— Labai. Iš senųjų vaidilų liko vos 2. Šiaip reikėjo vis naujus ir naujus įtraukti ir juos paruošti. Malonu pažymėti, tai jaunųjų išitraukimą į vaidintojus. Jų tarpe yra labai gabių ir norinčių dirbti su di deliu užsidegimu. Čia augusiam jaunimui yra labai puiki mo kykla išmokti lietuvių kalbą, jos tarimą, kirčiavimą. Aš džiaugiuosi jaunųjų prieaug liu ir linkiu jiems nenustoti en tuziazmo!

Kl. G.

SAUNUS ŠOKIŲ VAKARAS

Mieli hamiltoniečiai nepa mirškite, kad pirmas po Vely kų puikus šokių vakaras yra ruošiamas „Aukuro“. Vakaras įvyks balandžio 23 d., šeštadie nį, 7 val. vakare naujoje slova kų salėje, 1406 Barton Street East. Šokių gros žinomas ita lų orkestras Bennie Farrie.

LABAI ĮDOMUS
VAIDINIMAS

įvyks balandžio 24 d., sekma dienį, 5 val. vakaro Lietuvių Namų salėje, 1292 King Str. East, kur Hamiltono dramos teatras „Aukuras“ stato labai įdomų veiklą — dramą — „Žmogus, kurį užmušiau“. Tai labai psichologinis, jaudi nantis veiklas. Jame vaizduo jami įvykiai iš I Pasaulinio ka ro.

Penmans

PATENTUOTOS

2-JŲ PADŲ KOJINĖS

S-12-0

